

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.147/2021/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2021. november 18. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Törvényszék 2019. június 18. napján kelt 8.B.70/2017/311. számú ítéletét Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben megváltoztatja.

Terhelt3 III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre enyhíti, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapítja meg. A közügyektől eltiltás kiszabását mellőzi.

A feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést akként változtatja meg, hogy Terhelt3 III. r. vádlott - a büntetés végrehajtása esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A pénzhamisítás büntetében a bűnszervezetben elkövetés megállapítását mellőzi.

Terhelt5 V. r. vádlott esetében a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzi.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 (négy) évi próbaidőre felfüggeszti. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapítja meg. A közügyektől eltiltás kiszabását mellőzi.

A feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést akként változtatja meg, hogy Terhelt5 V. r. vádlott - a büntetés végrehajtása esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A pénzhamisítás büntetében a bűnszervezetben elkövetés megállapítását mellőzi.

Az V. r. vádlottal szemben 4.384.765.- (négymillió-háromszáznyolcvannégyezer-hétszázhatvanöt) forint összegre vagyonekobbzást rendel el.

A polgári jogi igény tekintetében az ítéletet akként változtatja meg, hogy id. tanú8 és tanú12 magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja, az illeték fizetésére kötelezést mellőzi.

Terhelt3 III. r. vádlott tényleges tartózkodási helyének feltüntetését mellőzi, személyazonosító igazolvány száma: személyigazolvány szám1.

Terhelt5 V. r. vádlott lakcíme: irányítószám város2, lakcím1. szám, tényleges tartózkodási helye: irányítószám város2, tartózkodási hely1. szám, személyazonosító okmányának száma: személyigazolvány szám2.

Az ítélet bevezető részéből mellőzi a - helyesen - 2017. december 7. és 15., 2018. március 1. és 7. napjainak feltüntetését, a 2018. október 28. napját 2018. október 24. napjára helyesbíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban Terhelt5 V. r. vádlott kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Törvényszék 2019. június 18. napján kelt 8.B.70/2017/311. számú ítélete Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottakkal

szemben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.261/2019/39. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2020. február hó 13. napján jogerőre emelkedett.

[2] A Törvényszék a 2019. június 18. napján kelt 8.B.70/2017/311. számú ítéletében

- Terhelt3 III. r. vádlottat pénzhamisítás büntette [Btk. 389. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] és kábítószer birtoklása vétsége [Btk. 178. § (1) bekezdés 3. fordulat, (5) bekezdés a) pont] miatt, mint a pénzhamisítás büntetésében bünszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 4 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg azzal, hogy Terhelt3 III. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

- Terhelt5 V. r. vádlottat folytatólagosan elkövetett pénzhamisítás büntette [Btk. 389. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] miatt, mint a pénzhamisítás büntetésében bünszervezetben elkövetőt, 2 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg azzal, hogy Terhelt5 V. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

- Kötelezte Terhelt1 I. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg id. tanú8 magánfélnek 6.064.500.- forint, tanú12 magánfélnek 2.592.500.- forint kártérítést, illetve a Vámigazgatóság külön felhívásra eljárási illetéket az állam javára.

- Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelkekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

[3] Az ítélet ellen fellebbezést jelentett be

- az ügyészség Terhelt5 V. r. vádlott terhére a társtetteség megállapítása végett azzal, hogy a kiszabott büntetést megfelelőnek tartja,

- Terhelt3 III. r. vádlott a pénzhamisítás tekintetében a bünszervezetben elkövetés megállapításának mellőzése érdekében, a kábítószer birtoklása tekintetében felmentésért, a szabadságvesztés börtön végrehajtási fokozatának megállapítása, a tartamának enyhítése és a végrehajtás felfüggesztése érdekében,

- a III. r. vádlott védője a pénzhamisítás tekintetében a bünszervezetben elkövetés megállapításának mellőzése érdekében, a kábítószer birtoklása tekintetében felmentésért, a halmazati büntetés mellőzéseért, a szabadságvesztés tartamának enyhítése és esetlegesen pártfogó felügyelet elrendelésével a végrehajtás felfüggesztése érdekében,

- Terhelt5 V. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, mivel nem követte el a bűncselekményt és a bizonyítékok sem támasztják alá bűnösségét, másodlagosan a minősítés megváltoztatásáért, a bünszervezetben elkövetés mellőzéseért és a büntetés enyhítése érdekében,

- az V. r. vádlott védője a tényállás téves megállapítása miatt elsődlegesen felmentésért, másodlagosan, a minősítést is támadva, enyhítésért.

[4] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. február 6. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozott, 2020. február 13. napján kihirdetett 3.Bf.261/2019/39. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben megváltoztatta:

- Terhelt3 III. r. vádlott szabadságvesztését 2 évre enyhítette, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, mellőzte a közügyektől eltiltás kiszabását. A feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést akként változtatta meg, hogy a III. r. vádlott – a büntetés végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő

napon feltételes szabadságra bocsátható. A pénzhamisítás büntetében a bűnszervezetben elkövetés megállapítását mellőzte.

- Terhelt5 V. r. vádlott esetében a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. A közügyektől eltiltás kiszabását mellőzte. A feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést akként változtatta meg, hogy Terhelt5 V. r. vádlott – a büntetés végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzhamisítás büntetében a bűnszervezetben elkövetés megállapítását mellőzte. Az V. r. vádlottal szemben 4.384.765 forint összegben vagyonelkobzást rendelt el.

[5] A jogerős ítélettel szemben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Be. 652. § (3) bekezdésében írt határidőn belül nyújtott be felülvizsgálati indítványt 2020. augusztus 10. napján Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. terhelt terhére a Be. 648. § a) pontja alapján a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt okból, mivel a másodfokú bíróság büntető anyagi jogszabály megsértésével a III. r. és az V. r. terhelt tekintetében törvénysértő büntetést szabott ki.

[6] A Kúria a 2021. április 20. napján tanácsulésen meghozott Bfv.I.1004/2020/13. számú végzésével - a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv - a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.261/2019/39. számú ítéletét Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. terheltekre vonatkozó részében hatályon kívül helyezte és az ítéltáblát új másodfokú eljárás lefolytatására utasította. A Terhelt5 V. r. terhelt által a bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor kamatával együtt az V. r. terheltnek visszatéríteni rendelte.

[7] A megismételt másodfokú eljárás a Fővárosi Ítéltáblán Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. terheltek vonatkozásában 3.Bf.147/2021. számon indult.

[8] A Főügyészség1 a Törvényszék 8.B.70/2017/311. számú ítélete elleni ügyészi fellebbezés Bf.2840/2015/92. számú írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a város2i kötődésű Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak egymás tevékenységéről tudva, közösen működtek közre a külföldről, Terhelt1 I. r. vádlotton keresztül ország3ra érkező hamis pénz forgalomba hozatalában, valamint - Terhelt4 IV. r. vádlott 8/d) vádpontban foglalt cselekménye kivételével - az ezt szükségszerűen megelőző megszerzésben. Erre tekintettel a város2i kötődésű vádlottak a pénzhamisítást társtettesként követték el, de az elkövetési érték az általuk forgalomba hozatal céljából megszerzett hamis euró értékéhez igazodik.

[9] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.161/2017/15. számú átiratában az ügyészség által bejelentett fellebbezést Terhelt5 V. r. vádlott esetében egyetértőleg tartotta fenn. A bejelentett vádlotti és védői fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[10] Kifejtette, hogy a felülbírálat a Be. 590. § (10) bekezdésére figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés szerint teljeskörű. A fellebbezések a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen bírálhatók el.

[11] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns és elérhető bizonyítékokat beszerezte, megvizsgálta, értékelte és részben mérlegeléssel állapította meg a tényállást, mely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésben foglaltaktól és felülbírálatra alkalmas. A törvényszék eleget tett indokolási kötelezettségének és a tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére.

[12] Indokoltan állapította meg, hogy Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlott cselekményüket bűnszervezetben követték el, mely megfelel az elkövetéskori és a mai büntető kódex meghatározásának is. Kiemelte, hogy a 2019. július 10. napjától beemelt

hierarchikus szervezettség a korábbi szabályozásban szereplő összehangolt működés további specializálódását jelenti, mely a bűnözői csoporton belüli feladat megosztásban, részben alá-fölérendeltségi személykapcsolatban való megjelenését követeli meg. A 2006. évi CI. törvénnyel kihirdetett Palermói egyezmény ugyanakkor arról rendelkezik, hogy a szervezett bűnözői csoport strukturaltságának és létrejöttének nem feltétele, hogy fejlett hierarchiával rendelkezzen, ahogy az sem, hogy tagsága állandó legyen, illetve hogy az egyes tagok szerepe előre lefektetett, meghatározott legyen. A magyar törvényi szabályozásban írt konspiráció alatt pedig azt kell érteni, hogy a bűnözői csoport – legalább 3 fő – szervezettsége és működése a külvilág előtt leplezett legyen, például csoporton belüli kommunikációban.

[13] A törvényszék helyesen minősítette Terhelt3 III. r. vádlott közegészség elleni bűncselekményeit. Azonban hiányosan minősítette Terhelt5 V. r. vádlott cselekvőségét, amikor őt a Btk. 389. § (1) bekezdés b) pont I. fordulatába ütköző pénzhamisítás büntetében tettesként mondta ki bűnösnek, nem pedig társtettesként. E körben az elsőfokú ügyész fellebbezésének írásbeli indokolásához csatlakozva arra mutatott rá, hogy Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak egymás tevékenységéről tudva, egymással szándékegységben cselekedve tevékenykedtek, amikor a Terhelt1 I. r. vádlottól megszerzett hamis 500 eurós bakjegyeket szétosztották és azok értékesítésébe belefoglaltak, azokra vevőt kerestek.

[14] A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság joga és kötelezettsége, így a felmentésre irányuló fellebbezések nem foghatnak helyt. A büntetések enyhítése végett bejelentett fellebbezések is alaptalanok.

[15] Felhívta a figyelmet egy elírásra, az ítélet 67. oldal ötödik bekezdésben Terhelt3 III. r. vádlott helyesen 50.000 euró összegre követte el a bűncselekményt.

[16] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság

- Terhelt5 V. r. vádlott pénzhamisítás büntetéseként értékelt cselekményét minősítse a Btk. 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként elkövetettnek,
- Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben kiszabott közügyektől eltiltást a Btk. 33. § (2) bekezdés alapján mellékbüntetésként nevesítse,
- az indokolásban az elírást helyesbítse,
- egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben hagyja helyben.

[17] A III. r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indoklásában a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint a bünszervezetben elkövetés megállapításának feltételei nem állnak fenn.

[18] A megváltozott Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pont értelmében bünszervezet: legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A korábbi szabályozás szerint bünszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[19] A konspiratív működés helyett korábban az összehangoltan működő csoport szerepelt, az ítélet is erre hivatkozott. Az összehangoltan működő csoportban történő elkövetéshez mindenképp szükséges, hogy az elkövető, ennek tényéről tudomással bírjon. Jelen esetben Terhelt3 III. r. vádlott egy cselekményben vett részt, felmerül a kérdés, hogy honnan kellett volna tudnia Terhelt1 I. r. vádlott korábbi tevékenységéről, hol mutatható ki a kapcsolati háló, mely alapján megállapítható, hogy a III. r. vádlott tudott Terhelt1 rendszeres

jogellenes cselekményéről. A védő megítélése szerint nem nyert bizonyítást, hogy Terhelt3 III. r. vádlott tudomással bírt a bűnszervezet működéséről és hogy ő ezen szervezethez kapcsolódva, ennek keretében fejtette ki tevékenységét.

[20] A törvényszék szerint Terhelt3 III. r. vádlott tudott arról, hogy a jó minőségű hamisítványokat külföldön állítják elő, azok valakin keresztül bekerülnek az országba és közvetlenül Terhelt1 I. r. vádlotthoz jutnak, aki azt nagyobb mennyiségben, haszonszerzés végett szerzi meg, illetve hogy munkamegosztás áll fenn, konspiratív módon működnek és kommunikálnak. Ezzel szemben az ítéleti tényállásban ennek igazolására utaló magatartás nincs, nem rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy Terhelt3 III. r. vádlott mikor, milyen körülmények között szerzett tudomást Terhelt1 I. r. vádlott és társai cselekményéről, arról, hogy milyen bűncselekményeket követnek el vagy követtek el és hogy milyen kapcsolat, feladatmegosztás van közöttük és milyen bűncselekmények elkövetését tervezik a jövőben. Nem bizonyított ennek megléte, és ha valaki nem tud arról, hogy mihez és kikhez csatlakozik, illetőleg arról sem, hogy bármihez csatlakozik, a bűnszervezet nem állapítható meg.

[21] A hosszabb időre szervezettség tekintetében kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság is azt állapította meg, hogy a 2015. augusztus és október közötti idő nem döntő tényező a bűnszervezet szempontjából. Terhelt3 III. r. vádlott esetében az egész eseménysor három nap alatt zajlott le, semmilyen adat nincs arra, hogy azt megelőzően vagy azt követően bármilyen cselekmény elkövetéséről tudott, tervezte abban való részvételét. Ezért esetében a hosszabb időre szervezettség sem állapítható meg, mivel e fogalmi elem fennállására semmilyen adat nem áll rendelkezésre.

[22] Az összehangolt működéssel kapcsolatban utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság szerint az nem más, mint a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatása, ugyanakkor nem feltétele a cselekvők közvetlen kapcsolata, más személyek, illetve cselekvések konkrét ismerete. Ezzel a védő is egyetértett, de kiemelte, hogy azt vizsgálni kell, hogy Terhelt3 III. r. vádlott hogyan és kihez kapcsolódott az elkövetők közül és a saját cselekvőségén túl miről volt tudomása.

[23] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy Terhelt1 I. r. vádlott az általa átadott, számsor hívószámú SIM kártyák használatával tartotta a többiekkel a kapcsolatot, ezen személyek között azonban nem szerepel Terhelt3 III. r. vádlott. Ez a tény is azt erősíti, hogy Terhelt3 III. r. vádlott nem volt olyan kapcsolatban Terhelt1 I. r. vádlottal, melyből arra lehetne következtetni, hogy bűnszervezet tagja volt, ezt erősíti meg az tanú14 vallomása is, aki Terhelt3 III. r. vádlotról nem rendelkezett semmilyen információval.

[24] A bírói gyakorlat szerint az összehangolt működés olyan személyegyüttes, amely meghatározott funkció megosztásával működik, szervezetszerű felépítéssel rendelkezik, mely alatt egy alá-fölérendeltségi viszony értendő. Nem szükséges, hogy ez egy szigorú és kikezdhetetlen rend szerint jöjjön létre, de az egyes funkciók között, az egyes funkciókat betöltő személy vagy személyek között egy irányító, egy irányított, egy vezetett, egy vezető utasításátadására, parancs átadására jogosult és az utasításnak engedelmeskedni köteles személyről lehessen beszélni.

[25] A Btk. 2019. július 10-i módosítását megelőzően a bűnszervezet szabályozása nem kívánta meg a hierarchikus szervezettséget és konspiratív működést, csupán az összehangoltságot. A szervezettségnek hosszú távon tehát a hierarchia jegyeit is mutatnia kell, mely azt jelenti, hogy alá-fölérendeltségi viszonyban vannak az adott személyek, a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van, a személyek együttműködése feladatmegosztáson alapul.

[26] A társas bűnelkövetési formák közül a határokon átnyúló szervezett bűnelkövetések, a kifejezetten bűnelkövetésre szerveződött csoportok megjelenése kényszerítette ki a jogalkotói fellépést és a bűnszervezet szabályozását. Annak

megállapíthatósága kapcsán részletesen idézte a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.21/2015/146. számú ítéletében foglaltakat.

[27] A bűnszervezet fogalmi elemeinek meghatározásakor a jogalkotó az ún. maffia jellegű cselekmények elkövetését tartotta szem előtt, melynek során határokon átnyúlva, hosszú időn keresztül követnek el nagy tárgyi súlyú bűncselekményeket egymással alá-fölérendeltségi viszonyban lévő személyek. Jelen ügyben Terhelt3 III. r. vádlott cselekvősége egy cselekményben, mindösszesen három napra tehető, valamint semmilyen adat nem utal arra, hogy tudomással bírt volna arról, hogy ez nem egyszeri alkalom Terhelt1 I. r. vádlott részéről. Terhelt3 III. r. vádlott részéről ez csak egyszeri alkalom volt, utasítást nem kapott senkitől, egy cselekményben működött együtt Terhelt1 I. r. vádlottal.

[28] Mindezekre tekintettel indítványozta a bűnszervezetben elkövetés megállapításának mellőzését, mely alapján lehetőség van Terhelt3 III. r. vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására. A büntetés kiszabása körében indítványozta nyomatékos enyhítő körülményként értékelni Terhelt3 III. r. vádlott betegségeit (vastagbél daganat, mellkasi panaszok), azt a tényt, hogy 2017. óta önkéntes munkát végez, az 5 éves időmúlást és azt, hogy újabb eljárás nem indult ellene, a társadalmi normáknak megfelelő életet él, két gyermek és beteg szülei eltartásáról gondoskodik.

[29] A III. r. vádlott védője a megismételt másodfokú eljárásban benyújtott írásbeli beadványában fenntartotta az ítélet elleni fellebbezésben foglaltakat, azt kiegészítette azzal, hogy az elsőfokú ítéleti tényállásban nem került megállapításra semmi a tekintetben, hogy Terhelt3 III. r. vádlott mikor, milyen körülmények között szerzett tudomást Terhelt1 és társai cselekményéről, kapcsolatairól, munkamegosztásukról. Azonban ha valaki nem tudja, hogy mihez és kikhez csatlakozik, nem állapítható meg terhére a bűnszervezetben elkövetés, mivel az összehangoltan működő csoportban történő elkövetés megállapításához szükséges, hogy az elkövető erről tudomással bírjon. Álláspontja szerint egyébként a bűnszervezet fogalmi elemei sem állapíthatók meg jelen ügyben. Kiemelte, hogy a III. r. vádlott külföldi SIM kártyát nem kapott, azokkal összefüggésbe nem volt hozható.

[30] A bűnszövetségben történő elkövetés vizsgálata körében arra utalt, hogy nem állapítható meg az előzetes megállapodás, illetve az sem, hogy több bűncselekményről lett volna szó, hiszen az ítéleti tényállás is egy cselekményt rótt a III. r. vádlott terhére és még csak utalás sem történt arra, hogy több bűncselekmény felvetődött volna. Az előzetes szervezetség és megállapodás ellen szól, hogy Terhelt3 III. r. vádlott egyetlen alkalommal vásárolt hamis eurót az I. r. vádlottól, mely magatartása három napig tartott mindenféle különösebb szervezetség vagy szervezés nélkül.

[31] A büntetés kiszabása körében kiemelte, hogy enyhítő körülményként értékelendő önkéntes munkavégzése, büntetett előélete pedig – figyelemmel arra, hogy közel 10 évvel ezelőtt kapott büntetést – kisebb súllyal értékelendő. Az időmúlás közel 6 éves, ez idő alatt újabb eljárás a III. r. vádlottal szemben nem indult, mely azt mutatja, hogy ténylegesen szakított korábbi életvitelével. Mindezek alapján végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[32] Az V. r. vádlott védője az elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezés írásbeli indokolásában kiemelte, hogy Terhelt5 V. r. vádlott következetes vallomása szerint bűncselekményt nem követett el, az ellene felhozott bizonyítékok a bűnösségét kétséget kizáró módon nem igazolják. Az elsőfokú bíróság által az V. r. vádlott terhére értékelt bizonyítékokkal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy

- Terhelt4 IV. r. vádlott az eljárás során legalább négy, különböző tartalmú vallomást tett, ennek ellenére azt az elsőfokú bíróság következetesnek ítélte,

- Terhelt4 IV. r. vádlott vallomását tanú8 és tanú12 sértettek vallomásai bizonyos tekintetben valóban alátámasztották, de e két sértett Terhelt5 V. r. vádlottra semmilyen terhelő információval nem szolgált,

- az tanú14 és Terhelt4 IV. r. vádlott vallomásai között is vannak ellentmondások például a védelmi pénz tekintetében, illetve a bankjegyek hamis voltával kapcsolatos elkövetői vagy vélt elkövetői tudattartalom tekintetében is, hiszen a tanú a nyomozás során azt állította, hogy a IV. r. vádlottól hallotta, hogy Terhelt5 V. r. vádlott hamis euróval üzletelt, melyet Terhelt7 VII. r. vádlottól szerzett be, az írásbeli vallomásában pedig már nem tudta, hogy Terhelt5 tudott-e az eurók hamis voltáról,

- az 1. számú esetében a védelem elesett annak lehetőségétől, hogy a tanú felé kérdéseket intézzon, hiszen a tárgyaláson való megjelenést megtagadta, ennek kiküszöbölésére az írásbeli vallomástétel engedélyezése nem volt alkalmas, illetve hangsúlyozta, hogy a tanú ellentmondásos vallomásai miatt nem szavahihető,

- Terhelt5 V. r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság által értékelt híváslisták csak közvetett bizonyítékok és figyelemmel a vádlottak közötti baráti viszonyra, nem lehet kétséget kizáró módon azt megállapítani, hogy a gyakori hívások a vádbeli bűncselekmény okán, bűnös célból merültek fel. Azt nem vizsgálták, hogy a vádlottak között egyébként, nem a vádbeli időszakban, milyen gyakoriak voltak a hívások, így nincs valós kép a köztük lévő telefonálási szokásokról.

[33] Hangsúlyozta, hogy Terhelt5 V. r. vádlott ártatlanságát bizonyítja

- Terhelt6 VI. r. vádlott következetes vallomása a tekintetben, hogy az V. r. vádlott semmilyen szerepet nem játszott a vádbeli cselekményben azon kívül, hogy a tőle kölcsönkapott autóval érkezett a helyszínre, hiszen a VI. r. vádlott tagadta, hogy a hamis eurót Terhelt5 V. r. vádlottól kapta, illetve

- Terhelt7 VII. r. vádlott nyilatkozata is, miszerint nem adott át Terhelt5-nak semmit, vele üzleti kapcsolatban nem állt.

[34] Terhelt5 V. r. vádlott nem vitatta, hogy ismerte és kapcsolatban állt vádlott társaival, de ezen kapcsolatok bűnös jellege nem bizonyított, a terhelő bizonyítékok nem alkotnak zárt logikai láncot, ezért a Be. 566. § (1) bekezdés c) pont alapján indítványozta az V. r. vádlott felmentését bizonyítottság hiányában.

[35] Másodlagos indítványa a bűnösség megállapítása esetén arra irányult, hogy az ítéltábla mellőze a bünszervezetben elkövetést, mert a történeti tényállásban rögzített cselekvőségek azt nem alapozzák meg.

[36] A megismételt eljárásban a nyilvános ülésen

- az ügyészség fenntartotta a Bf.161/2017/15. számú átiratában foglalt indítványát, azt annyiban egészítette ki, hogy a Kúria Bfv.I.1004/2020/13. számú végzésében feltüntetett, az elsőfokú bírósági ítélet indokolásában szereplő ténymegállapításokat tekintse a történeti tényállás részének.

- a III. r. vádlott védője fenntartotta az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezés írásbeli indokolásában és a másodfokú nyilvános ülésen tett perbeszédében kifejtett álláspontját és indítványait, illetve a megismételt másodfokú eljárásban benyújtott írásbeli beadványának tartalmát. Azokat azzal egészítette ki, hogy a Kúria Bfv.I.1004/2020/13. számú végzésében kifejtettek alátámasztották azon jogi véleményét, miszerint a bünszervezetben elkövetés Terhelt3 III. r. vádlott esetében nem állapítható meg. A kúriai határozat a [73-74] bekezdésben előírta a bünszövetség fennállásának vizsgálatát is. E körben kiemelte, hogy az ítéltábla a 3.Bf.261/2019/39. határozatában részletesen foglalkozott a bünszövetséggel a [188-193] bekezdésben és egyértelműen leszögezte, hogy miért látta az I-II. r. vádlottak

esetében megállapíthatónak a bünszövetséget. Fel sem merült Terhelt3 III. r. vádlott vádlott esetében a bünszövetségben történt elkövetés megállapíthatósága, e körben semmilyen adat nincs. Indítványozta, hogy az ítéltábla a kábítószer birtoklása tekintetében a III. r. vádlottat mentse fel, a bünszervezetben elkövetés megállapítását mellőzze és Terhelt3 III. r. vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki.

- az V. r. vádlott védője is fenntartotta a korábbi eljárásban beadott írásbeli indokolásban és perbeszédében előadott, részletesen kifejtett álláspontját. Elsődleges indítványa Terhelt5 V. r. vádlott felmentésére irányult. Másodlagos indítványa – amennyiben az ítéltábla a bűnösségre vont következtetést okszerűnek tartja – arra irányult, hogy az ítéltábla a 3.Bf.261/2019/39. számú ítéletében foglaltakkal egyező indokolás mentén mellőzze a folytatólagos és a bünszervezetben elkövetést. E tekintetben kiemelte, hogy mellérendelt szereplők közötti adásvételről volt szó, Terhelt5 Terhelt7ral volt kapcsolatban, de nem tudta, hogy egyébként Terhelt7nak milyen kapcsolatai vannak, nem tudott a hamis pénznek a származási helyéről sem. Ő megvásárolta ezeket a hamis bankjegyeket, amiknek az árfolyamát, értékesítési rendjét saját maga megállapíthatta. Rendelkezett afölött a bankjegyek fölött, amiket ő megszerzett, neki senki semmilyen utasítást nem adott, és erre semmilyen adat nincs. A SIM kártyákkal kapcsolatban arra mutatott rá, hogy az bűncselekmény leplezésére szolgálhat, önmagában nem bizonyítja a bünszervezetben való részvételt.

[37] A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[38] A másodfokú bíróság a Be. 632. § (1) bekezdés értelmében határozatának hatályon kívül helyezése miatt az eljárást megismételte. A megismételt eljárásban a Be. 632. § (2) bekezdés alapján az ügyet a hatályon kívül helyező határozat okainak és indokainak figyelembevételével bírálta el.

[39] A Be. 635. § (1) bekezdés alapján, ha a Kúria a másodfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot utasítja új eljárásra, a másodfokú bíróság eljárására a Tizenötödik Rész rendelkezéseit kell alkalmazni.

[40] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a megismételt eljárásban kizárólag Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben bírálta felül.

[41] E vádlottakat érintően a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A felülbírálat a Be. 590. § (2) és (10) bekezdés alapján teljeskörű volt, kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére.

[42] A másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy 2018. július 01. napjától új eljárási törvény (Be.) lépett hatályba a korábban hatályban volt 1998. évi XIX. törvény helyett. Az eljárási cselekmények törvényes voltát azonban a foganatosításuk idején hatályban lévő normák alapján kell elbírálni (EBH2008.1757.), a Be. 870. § (1) bekezdés is kimondja, hogy Be. hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásának törvényességét ennek megfelelően vizsgálta.

[43] A felülbírálat eredményeként az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le. Ügyfelderítési kötelezettségnek maradéktalanul eleget tett, valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerzett. Nem sérültek a bizonyítás törvényességével kapcsolatos eljárási szabályok, a vádlottak és a tanúk kihallgatását megelőzően a szükséges figyelmeztetések elhangzottak.

[44] A törvényszék a vádlottak védekezésének ellenőrzésére kihallgatta tanúként az egyes vádpontokban érintett tanú7t, név69t, tanú6t, tanú12t, tanú13t, ifj. név28, id. név28, a lefoglalt pénz eredetének tisztázása végett tanú3t, tanú2t, név50t, valamint az egyes terheltek életvitele tekintetében név70t és név71t.

[45] A bizonyítási eljárás során az ügyésznek a vádiratban, illetve a tárgyaláson tett indítványára az 1998. évi XIX. törvény 217. § (3) bekezdés h) pontjára figyelemmel az 1998. évi XIX. törvény 296. § (2) bekezdés a) és b) pont alapján, illetve a Be. 527. § (2) bekezdés a) pont alapján olvasta fel több tanú, köztük tanú15, tanú16 keresztnév10, tanú17 és tanú9 vallomását, e tanúk kihallgatását a bíróság nem tartotta szükségesnek és azt az ügyész, a vádlottak és a védők sem indítványozták.

[46] Az tanú14 esetében az írásbeli vallomástétel engedélyezése megfelelt a Be. 181. §-ban foglaltaknak. Az V. r. vádlott védőjének a fellebbezés írásbeli indokolásában foglalt álláspontjával szemben, a védelem nem esett el annak lehetőségétől, hogy a tanú felé kérdéseket intézzon, hiszen erre az írásbeli vallomás engedélyezése esetén is van lehetőség. Az elsőfokú bíróság a 131. számú jegyzőkönyv 19-20. oldalán rögzítettek szerint az ügyész, a vádlottak és védők jelenlétében ismertette az tanú14 írásbeli beadványát, miszerint fél a vádlottaktól és nem szeretne a bíróságon megjelenni. Az ügyészség indítványozta az tanú14 részére írásbeli vallomástétel engedélyezését, az elsőfokú bíróság ekkor tájékoztatta a védőket, hogy lehetőségük van a tanú részére kérdéseket feltenni. A törvényszék a tárgyaláson a Be. 527. § (1) bekezdés d) pont alapján fel is olvasta az 1. számú nyomozati és írásban benyújtott vallomását.

[47] Bírósági szakban került sor a hanganyagok eredetének tisztázása végett Terhelt7től hangminta vételére, illetve név72 szakértő kirendelésére és tárgyaláson történt meghallgatására is.

[48] A törvényszék a tárgyaláson a Be. 527. § (1) bekezdés a) pont alapján felolvasta az elhunyt név21 tanú vallomását és mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaznak, valamint lejátszotta a hangfelvételeket és a fényképfelvételeket is az ügyész, a vádlottak és védők elé tárta.

[49] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nincs.

[50] A vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és korábbi büntetéseikre vonatkozó adatokat a másodfokú bíróság akként pontosítja, hogy:

[51] Terhelt3 III. r. vádlott szakképzettsége tehergépkocsi- és targoncavezető. Jelenleg a cég1 alkalmazásában áll alkalmi munkavállalóként. Felesége havonta 50-60.000.- forintot keres. Tartozása közel 74 millió forint, ezzel összefüggésben a lakóhelyét képező ingatlan árverésére is sor került. Közös háztartásban él rokkantnyugdíjas szüleivel, beteg édesanyját ápolja, akinek ápolása után 37.205.- forint ápolási díjban részesül. Háztartásában neveli 17 éves tanuló gyermekét, valamint anyagilag támogatja 20 éves, jelenleg gyesen lévő gyermekét és unokáját, valamint testvérét. Vastagbél - bizonytalan és ismeretlen eredetű - daganata betegség miatt rendszeres orvosi ellátásra szorul. Önkéntes munkát végez a szombathelyi cég2-nél és a hivatal1nál.

[52] Terhelt3 korábbi büntetéseire vonatkozó adatokat akként helyesbíti, hogy a Bíróság1 B.2. számú ítélettel kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetésből 2011. június 14. napján bocsátották feltételes szabadságra, a feltételes szabadság letelte: 2012. június 13. napja, a büntetés utolsó napja 2011. december 14. napja (nyomozati iratok 4114. oldal, elsőfokú iratok 14. szám alatt).

[53] A másodfokú bíróság a korábbi büntetéseire vonatkozó adatok körében a Járásbíróság B.4. számú ítéletének feltüntetését mellőzi, ezt az indokolta, hogy a Btk. 97. §

(2) bekezdés 1. mondat értelmében büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat a közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény - így pl. az előéletből fakadó súlyosabb büntetés - az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. Ez alól egyetlen kérdésben lehetséges az eltérés: a Btk. 97. § (2) bekezdés 2. mondat értelmében visszaesés és az ahhoz fűződő, e törvényben meghatározott hátrányos jogkövetkezmények a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 389. §-a szerint, az újabb bűncselekmény elkövetéséhez legközelebbi időpontban a bűnügyi nyilvántartásból beszerzett adatok alapján akkor is megállapítandók, ha utóbb ezek az adatok törlésre kerültek. (BH2019.154.)

[54] A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény alapján a bűnügyi nyilvántartás a büntettek nyilvántartása mellett tartalmazza a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartását is. Ez utóbbi nyilvántartásba egyebek mellett azon személyek korábbi elítéléseivel kapcsolatos adatok kerülnek, akiknek az adatait a büntettek nyilvántartásából a mentesítés folytán törölték (2009. évi XLVII. tv. 15. §). Ez a nyilvántartás teremti meg tehát a bűnismétlés, illetve a visszaesés büntetőjogi értékelésének alapját, lehetőséget biztosítva az előzményi elítélésekből fakadó hátrányos jogkövetkezmények alkalmazására az esetekben is, amikor az elítélt a büntetett előülethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól már mentesült. Ha azonban az elítélttel kapcsolatos adatok a mentesítést követően a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartásából is törlésre kerültek, hátrányos jogkövetkezmény ezen elítélés miatt a terhelttel szemben a Btk. 97. § (2) bekezdés 1. mondatának II. fordulata alapján már nem alkalmazható, azaz a törölt elítélés, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességet növelő súlyosító körülményként, de pl. az üzletszerű minősítés alapját képező tényként sem értékelhető.

[55] Az erkölcsi bizonyítvány adatai szerint Terhelt3 III. r. vádlott esetében a hátrányos jogkövetkezmények alatt állók nyilvántartásából a feltüntetett előzményi elítélés adatait törölték, azok nem szerepelnek a bíróság által lekért erkölcsi bizonyítványokban sem. Ezért ezen elítéléseket nem lehet a korábbi büntetések között feltüntetni és nem vehetők figyelembe a büntetés kiszabása körében sem, mivel ezeket nem a visszaeséssel kapcsolatban értékelte a bíróság.

[56] Terhelt5 V. r. vádlott szakképzettsége nehézgépkezelő. Jelenleg a cég3 alkalmazásában áll acélszerelőként, havi jövedelme 250.000.- forint. Élettársa gyermek utáni ellátásban részesül, a család havi jövedelme 320.000.- forint. Tartozása 2 millió forint, melyet havi 30.000.- forint részletekben törleszt. Betegsége nincs.

[57] Az elsőfokú bíróságnak a szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként feltárt bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapuló történeti tényállása a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pont alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás hiányos és ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pont értelmében a tényállást kiegészítette és helyesbítette az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján:

- A tényállás I/3. pontját az ítélet 18. oldal alulról a második bekezdésben kiegészíti azzal, hogy a Terhelt1 I. r. vádlott által eladott kábítószer mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem haladta meg.

- A tényállás I/4. pontját az ítélet 19. oldal ötödik bekezdésben kiegészíti azzal, hogy Terhelt I. r. vádlott által eladott kábítószeresek között volt kokain és marihuána, melynek mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem haladta meg.

- A tényállás II/1. pontját az ítélet 23. oldal negyedik és ötödik bekezdésében azzal, hogy a 2015. augusztust 2015. szeptemberre helyesbíti (tanú12 tanúként tett vallomása nyomozati iratok 6/135. oldal, tanú13 tanú vallomása nyomozati iratok 6/229. oldal).

- A tényállás II/2. pontját az ítélet 25. oldal első bekezdésének második mondatát akként állapítja meg, hogy: „Nem lehetett megállapítani a Terhelt VII. r. vádlott által vásárolt kábítószeresek pontos fajtáját, az kokain, MDMA tableta, amfetamin vagy marihuána volt, az egyes kábítószeresek mennyisége és tiszta hatóanyag tartalma sem állapítható meg.”

[58] A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 593. § (3) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[59] Általános szabály, hogy a mérlegelő tevékenység az elsőfokú bíróság feladata, az indokolásban számot kell adni döntéshozatali tevékenységéről. Nyomon követhetőnek kell lennie, hogy a tény- vagy jogkérdések tekintetében melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett, és amelyre a tényállást alapította. A felülbíró bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni. Az indokolási kötelezettség teljesítése körében a másodfokú bíróság vizsgálta, hogy a mérlegelő tevékenysége nem állt-e ellentétben a logika szabályaival, teljeskörű volt-e, illetve megalapozatlansági okot eredményezett-e, az elsőfokú bíróság ténybeli következtetései okszerűek-e.

[60] A Be. 167. § (3) bekezdés szerint a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük. Ez a törvényi rendelkezés a bizonyítékok mérlegelésére, illetve annak szabadságára vonatkozó szabályt rögzít, mindig a bírói mérlegelés dönti el az adott bizonyítási eszköz jelentőségét, illetve az adott bizonyítási eszköz bizonyító értékét. A Be. 167. § (4) bekezdés értelmében a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

[61] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék mérlegelő tevékenysége megfelelt a törvényi előírásoknak. Valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot számba vett, az ítélet indokolásában külön bontva, részletesen ismertette a pénzhamisítás, illetve a kábítószerrel összefüggésben álló tényállások esetében a vádlottak védekezését. Majd egyenként és összességében értékelte a rendelkező álló bizonyítékokat, vizsgálta a vádlottaknak és tanúknak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomásait, azok közötti eltérés mibenlétét és a vallomás megváltoztatásának lehetséges okait, majd azokat összevetette az egyéb bizonyítékokkal, különösen a közlemények tartalmával, illetve a házkutatási jegyzőkönyvek adataival és a szakértői véleményekben foglaltakkal. Egyértelműen és nyomon követhetően állást foglalt, hogy az ellentétes vallomások közül melyiket és miért fogadta el. Különös gondnal vizsgálta, hogy a beismerő vallomások hitelt érdemlőek-e, azokat más bizonyíték megerősítette-e és ennek eredményeképpen foglalt állást a beismerő vallomások elfogadása körében.

[62] A bizonyítékok bíróság által történt értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes - általában más bizonyítékokkal is megerősített - részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja. Mindez nem érinti a mérlegelési tevékenység perrendszerű voltát (BH1998.418.). Hasonló álláspontot képvisel a BH2003.311. számú eseti döntés is, mely szerint összhangban áll az eljárásjogi rendelkezésekkel, ha a bíróság a bizonyítékok értékelése során a vádlottnak az

önellentmondásokat tartalmazó, és az ésszerű gondolkodással ellentétes vallomásait a történeti tényállás megállapítása szempontjából elveti, míg az egyéb bizonyítékokkal alátámasztott részeit valónak fogadja el.

[63] A felülmérlegelési tilalom értelmében, megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére. A felmentést célzó védelmi fellebbezések, új bizonyítékok megjelölése nélkül, kizárólag a már meglévő bizonyítékok mérlegelését támadták, így eredményre nem vezethettek.

[64] Terhelt1 I. r. vádlott nemcsak azt tagadta, hogy a depó lakásban elhelyezett, illetve név13 által az országba behozott kábítószerhez köze lenne, de vitatta, hogy bárkinek értékesített volna. E védekezésével szemben áll egyébként Terhelt2 II. r. vádlott vallomása, aki előadta, hogy vásárolt tőle kábítószer, valamint az I/3. pontja kapcsán tanú7 tanú vallomása is. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a tanúnak a terhelő vallomás visszavonására adott magyarázatát és a tényállást a nyomozati vallomásra és az azzal összhangban álló közlemények adataira alapította. tanú7 tanú a nyomozás során részletesen nyilatkozott a beszélgetésekben használt kifejezések valódi jelentéséről, így arról, hogy a „gyerek” kokaint, a „bölcsis” extasyt, az „ajándék” marihuánát jelentett. E tényállási pontot a másodfokú bíróság csak annyiban pontosította, hogy rögzítette, hogy Terhelt1 I. r. vádlott által eladott kábítószer mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem haladta meg. Ezen megállapításnál a vádlottra nézve legkedvezőbb becslést alkalmazta, hiszen tanú7 tanú is bizonytalan volt a konkrét alkalmak száma és a megvásárolt mennyiség tekintetében.

[65] Terhelt1 I. r. vádlott esetében tehát a rögzített beszélgetéseken túl a kábítószer kereskedelemre utaltak a lefoglalt kábítószer és szükséges segédanyagok, valamint a II. r. vádlott és tanú7 terhelő vallomása.

[66] A tényállás I/4. tényállásában foglalt magatartás elkövetését mind Terhelt1 I. r., mind Terhelt3 III. r. vádlott határozottan és következetesen tagadta. Az bizonyosan megállapítható, hogy a két vádlott ismerte egymást, ezt maguk sem kérdőjelezték meg, illetve a pénzhamisítás büntettként értékelt cselekmény elkövetését egyikük sem vitatta, amit közösen követtek el. Az is igazolt, hogy közöttük telefonos kapcsolat volt és a rögzített beszélgetések során elhangzottak során ugyanazokat a kifejezéseket használták, mint tanú7. A beszélgetésekben elhangzik többször a „gyerek” és az „ajándék” is, melyek minden bizonnyal ugyanolyan kódolt szavak, és a valóságban a kokaint és a marihuánát jelentették és használatuk azt célozta, hogy a lebukás esélyét csökkentsék. Kiindulópontnak tekintve azt, hogy a kábítószereket ugyanazokkal a szavakkal helyettesítették, a másodfokú bíróság a tényállás I/4. pontját kiegészítette azzal, hogy Terhelt1 I. r. vádlott által eladott kábítószer között volt kokain és marihuána, melynek mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem haladta meg. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra nem lehet következtetést levonni, hogy Terhelt3 III. r. vádlott a kábítószer megszerzésén túl más magatartást is megvalósított volna.

[67] A pénzhamisítás büntettkét érintő tényállások az I/1., I/2., I/4/a., I/5., I/6. és a II/1. pontban foglaltak.

[68] Terhelt1 az I. tényállási részekben foglalt magatartások elkövetését nem vitatta, ez összhangban állt az egyéb bizonyítékokkal is.

[69] Az I/4/a. tényállási pontban Terhelt3 III. r. vádlott sem tagadta e bűncselekmény elkövetését, a köztük lefolytatott és rögzített beszélgetések mindenben alátámasztották az I. r. és III. r. vádlott vallomását, miszerint hamis pénzre kerestek vevőt, de az üzlet végül megghiúsult, mert a vevők az egyik hamis pénz minőségével nem voltak megelégedve. A törvényszék a tényállásban az iratoknak megfelelően tüntette fel az értékesítés céljából átvett

hamis pénzt 50.000 euróban, a másodfokú bíróság az ítélet 67. oldalán ennek megfelelően helyesbíti az elkövetési értéket a III. r. vádlott tekintetében.

[70] A II/1. tényállási pontban foglalt magatartást illetően Terhelt1 I. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak az eljárás során következetesen tagadták, hogy részt vettek volna bármilyen formában is a hamis pénz eladásában. E védekezésüket az elsőfokú bíróság elvetette és a tényállást elsődlegesen Terhelt4 IV. r. vádlott vallomására alapította.

[71] Terhelt4 IV. r. vádlott a törvényszék által elfogadott nyilatkozatában részletes beismerő és feltáró vallomást tett, melyben beszámolt nemcsak a saját cselekvőségéről, hanem vádlott társai szerepéről is. Az eljárás során nem merült fel adat arra, hogy bármilyen okból is érdeke fűződött volna a IV. r. vádlottnak ahhoz, hogy társait alaptalanul megvádolja, hiszen ha csak saját cselekményét fedte volna fel, már önmagában az abban elmondottak miatt is büntetőjogi felelősséggel tartozna. A IV. r. vádlott azonban saját tettén kívül, beszámolt társai magatartásáról is, így felfedte, hogy Terhelt5-nal volt kapcsolatban, tőle kapta a hamis eurót, akivel a hasznot elfelezték, illetve elmondta azt is, hogy az V. r. vádlott Terhelt7 VII. r. vádlottól szerezte be a pénzt, ezt az V. r. vádlottól hallotta, egyébként ezt a nyomozás során tartott szembesítéskor is fenntartotta, illetve elmondta azt is, hogy Terhelt6 VI. r. vádlott bevonására hogyan is miért került sor.

[72] A törvényszék az ítéletének 41-44. oldalán részletesen elemezte, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott vallomása miért tekinthető hitelesnek és miért szolgálhat alapul a tényállás megállapításakor. E vizsgálatnak az alapját az képezte, hogy az elsőfokú bíróság számba vette az egyéb bizonyítékokat és megvizsgálta, hogy azok megerősítették vagy cáfolták a IV. r. vádlott előadását. Egy bizonyíték bizonyító erejét mindig a többi bizonyítékkal együttesen kell meghatározni, amennyiben egy vallomás részleteit más bizonyítékok alátámasztanak, az az adott vallomás bizonyító erejét növeli.

[73] Terhelt4 IV. r. vádlott nyilatkozatának a saját magát terhelő részét alátámasztották a kihallgatott tanúk (elsődlegesen tanú12, tanú13, ifj. tanú8, id. tanú8, tanú9, név21) vallomásai, melyben a IV. r. vádlottal egyezően számoltak be arról, hogy milyen történetet adott elő a hamis pénz eredetét illetően, azt miért találták elfogadhatónak, hol került sor a pénz átadására, mennyit fizettek érte, valamint arról, hogy a VI. r. vádlott miként kapcsolódott bele a hamis pénz eladási ügyletbe. A tanúvallomások mellett a Viber üzenetek is összhangban álltak a IV. r. vádlott által elmondottakkal. A másodfokú bíróság tanú12 és tanú13 tanúk egyező tartalmú vallomása (nyomozati iratok 6/135. és 6/229. oldal) alapján a tényállást akként pontosította, hogy a második, hamis pénz eladási cselekmény előtt 2015. szeptember 29. napján hívta fel a IV. r. vádlott tanú13-t és 2015. szeptember 30. napján vették ki a széfből a pénzt és tettek tanúvallomást a rendőrségen.

[74] Terhelt4 IV. r. vádlott és társai közötti kapcsolattartást a híváslisták adatai is megerősítették, mely rendszeres kapcsolatot mutatott ki IV-V-VI. r. vádlottak között a vádbeli időben, mely annyiban megerősíti a vallomását, hogy bizonyosan ismerték egymást, illetve hogy folyamatos egyeztetések történtek közöttük.

[75] Az tanú14 nyilatkozata alátámasztotta Terhelt4 vallomását abban a részében, hogy Terhelt5-től tudja, hogy a hamis pénzt Terhelt7-től szerezte be, illetve a tanú beszámolt a külföldi hívószámú kártyákról is, melyet az eljárásban le is foglaltak. Bár a védelmi pénz tekintetében a IV. r. vádlottal nem vallott egyezően, ez nem érinti sem a tanú, sem a IV. r. vádlott szavahihetőségét, hiszen ez nem tartozott a szorosán vett tényálláshoz és nem is volt relevanciája az ügyben.

[76] Terhelt6 VI. r. vádlott saját szerepét illetően beismerő vallomást tett, ez csak annyiban tért el IV. r. vádlott vallomásától, hogy a hamis pénzt kitől kapta, illetve hogyan került tanú12-vel kapcsolatba. Ahogy már fentebb rámutatott a másodfokú bíróság, nem

kifogásolható gyakorlat, hogy egy vallomásnak csak azt a részét fogadja el a bíróság, melyet egyéb bizonyíték megerősít, így minden alapot nélkülöző az a védői hivatkozás, miszerint a bizonyíték értékelési szabályokat sértő, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt4 vallomása alapján bizonyítottnak találta, hogy a hamis pénzt Terhelt6 Terhelt5 V. vádlottól szerezte be, ugyanis azt, hogy az V. r. vádlottnak bizonyosan volt szerepe ebben a történetben, egyértelműen igazolja, hogy rendszeres telefonos kapcsolat volt közte és Terhelt6 VI. r. vádlott között is, illetve az ő gépkocsijával érkezett az átadás helyszínére a VI. r. vádlott. Mindezen bizonyítékok együttes értékelésének eredményeképpen Terhelt5 V. r. vádlott cselekvősege kétséget kizáróan bizonyított.

[77] Terhelt7 VII. r. vádlottat érintően az elsőfokú bíróság az ítélet 44-56. oldalán foglalta össze azokat az érveket, melyek alapján elvetette a tagadásból álló védekezését. A VII. r. vádlott mindvégig vitatta, hogy az I. r. vádlott névjegyzékében becenév4 néven elmentett személy vele azonos. Ezen tény vonatkozásában azonban több bizonyíték is rendelkezésre áll:

- Terhelt4 IV. r. vádlott és az tanú14 vallomása egyező volt abban, hogy Terhelt5 V. r. vádlott Terhelt7-től szerzi be a hamis eurót,
- a FRSZ1 forgalmi rendszámú gépkocsi rendőri ellenőrzése során Terhelt7 VII. r. vádlott által vezetett gépkocsiban utasként Terhelt5 V. r. vádlott is jelen volt, ezen túl rendszeres telefonos kapcsolat is volt közöttük, mely alapján nem vitatható, hogy ismerték egymást,
- az I. r. vádlott és a becenév4 nevű személy közötti beszélgetésekben egyértelmű kijelentések vannak a hamis pénz megrendelése, eladása, ára és minősége tekintetében, így különösen azok, amelyek arról szólnak, hogy átment-e a pénz az ellenőrzésen az I. r. vádlott nagybátyja (aki mellesleg pénzváltóként dolgozik) irodájában, sípolt-e a gép, van-e benne fémszál, a vízzel megfolyt-e rajta,
- az igazságügyi médiatechnikai szakértő megállapította, hogy a hangfelvételeken hallható becenév4 és Terhelt7 VII. r. vádlott hangmintája markáns azonosságot mutat, melyet megerősít, hogy a FRSZ2 és FRSZ1 forgalmi rendszámú gépkocsik rendőri ellenőrzése során kétszer is megállapítást nyert, hogy azokat Terhelt7 VII. r. vádlott vezette, a nyomozó hatóság összehasonlító elemzést is végzett e két rendszám esetében és több alkalmat is kimutattak, amikor a lehallgatási anyagban becenév4 által a beszélgetések során megjelölt helyen és időben ez a rendszámú gépkocsi valóban elhaladt.

[78] Ezen rendelkezésre álló, egymástól független bizonyítékok mind egy irányba mutatnak, azok erősítik egymást és ezek együttes értékelésének eredményeképpen alkalmasak Terhelt7 VII. r. vádlott bűnösségére vont következtetés megállapítására.

[79] Terhelt1 I. r. vádlott határozottan tagadta, hogy a II/1. részben foglalt, város2i elkövetéshez, illetve azokhoz a vádlott társakhoz kapcsolódott, az ott lefoglalt pénz nem tőle származott. Az I. r. vádlott tagadásával szemben azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható bűnössége a II/1. tényállási pontban is.

Erre következtetési alap

- Terhelt2 II. r. vádlott vallomása, amelyben felfedte, hogy amikor a híradásokban értesültek a város2i esetről, neki Terhelt1 I. r. vádlott azt mondta, hogy az a pénz is tőle származik.
- a lefoglalt hamis eurók vizsgálatáról készült szakértői vélemény, mely megállapította, hogy az I-II. r. vádlottaktól, név28ól, valamint Terhelt6 VI. r. vádlottól lefoglalt pénz azonos eredete valószínűsíthető. Ugyan a szakvélemény szerint tanú12től lefoglalt 17 darab bankjegyek több ponton hasonlóságot, de több ponton eltérést is mutatnak a többi bevizsgált bankjegyhez képest, ez önmagában nem zárja ki azt, hogy ezek is Terhelt1 I. r. vádlottól

származnak, hiszen az eljárás során arra is adat merült fel, hogy e vádlottnak is több beszerzési forrása lehetett,

- Terhelt1 I. r. vádlott és a becenév4-ként azonosított Terhelt7 VII. r. vádlott közötti telefonos kapcsolat rendszeressége és azok fentebb ismertetett, a hamis euró eladására vonatkozó konkrét tartalma.

[80] Terhelt1 I. r. vádlott vitatta a terhére megállapított 165.000 euró elkövetési értéket is, védekezése szerint csak 155.000 euró hamis pénzt szerzett meg. A másodfokú bíróság a bizonyítékokkal összhangban állónak találta az elsőfokú bíróság által meghatározott összeget, mely a forgalomba hozatal céljából megszerzett és lefoglalt (I/2. tényállásban 114.000 euró) vagy értékesített (I/6. tényállásban 3.000 euró és a II/1. tényállásban 48.000 euró), összesen 165.000 euró. Egyébként ez az I. r. vádlottra nézve az „in dubio pro reo” alapelvet figyelembe véve is a legkedvezőbb, hiszen az elsőfokú bíróság az el nem adott I/4/a. és az I/5. tényállásban szereplő 2015. szeptemberi 50.500 eurót, illetve az I/6. tényállásban foglalt 2015. szeptember 2-i 117.000 eurót nem számolta hozzá az elkövetési értékhez, ugyanis nem cáfolható az I. r. vádlott védekezése a körben, hogy az el nem adott euró visszakerült hozzá és azt próbálta újból eladni másnak, majd azt a hatóság 2015. októberben lefoglalta.

[81] Terhelt1 I. r. vádlott védekezésével szemben, miszerint az eurót egyszerre szerezte be, a lehallgatások közleményeinek tartalmából az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést arra, hogy a hamis eurókat mindig a megrendelések idejéhez és mennyiségéhez igazodva szereztek be, majd adták át a megrendelőknek. Ezt támasztja alá az is, hogy a hamis eurók fekete piaci értéke nem elhanyagolható, az I. r. vádlott sem akarta soha úgy átadni azokat, hogy nem fizetnek előre, így a több részletben történő eladás/vásárlás sokkal életszerűbb, mint az egytételben rendelés.

[82] A Kúria Bfv.I.1004/2020/13. számú végzésének [59] és [64] bekezdésében rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet történeti tényállásának részén kívül, az indokolásban az 55. oldal 6. bekezdésben és a 61. oldal 5. bekezdésében több, a történeti tényállás részét képező, a bünszervezet megállapításánál figyelembe veendő tényt állapított meg. Ezek a megállapítások kétséget kizáróan a történeti tényállás részét képező ténymegállapítások, melyek azonban több tekintetben ellentétesek, illetve a tényállás többi részével nem alátámasztottak.

[83] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatában előírta, hogy a megismételt másodfokú eljárásban az ítéleti tényállás megalapozottságának vizsgálata körében az ítéleti tényállás részének kell tekinteni minden, az ügydöntő határozatban megjelölt olyan ténymegállapítást, amelyről megállapítható, hogy azt az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeként a bizonyítékok összevetése alapján tényként állapított meg.

[84] Ezen iránymutatásnak megfelelően a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság az ítélet indokolásának vizsgálatát elvégezte, ennek keretében abban kellett állást foglalni, hogy az indokolásban elhelyezett ténymegállapítások a rendelkezésre álló bizonyítékoknak megfelelnek-e, így azokat át kell emelni a tényállásba, vagy ezek a ténymegállapítások nem megalapozottak, így azokat mellőzni szükséges a határozatból.

[85] A vizsgálat kiemelten foglalkozott az indokolásban az 55. oldal 6. bekezdésben és a 61. oldal 5. bekezdésében elhelyezett, valójában nem bizonyítékértékelési, hanem ténymegállapítási részekkel. Ezek tekintetében az ítéltábla arra az eredményre jutott, hogy azoknak az elfogadott és a tényállás megállapításakor figyelembe vett bizonyítékok tükrében ténybeli alapja nem volt, illetve ellentétesek voltak az egyébként a tényállásban megalapozottan rögzített tényekkel.

[86] Kiemelést érdemel, hogy a tényállást a másodfokú bíróság a fentebb írt pontosításokkal megalapozottnak találta, annak további kiegészítésére nem volt szükség, mert az a rendelkezésre álló és az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékokkal összhangban állt.

[87] Ellenben az 55. oldal 6. bekezdésben és a 61. oldal 5. bekezdésében szereplő értékesítési láncolatra, abba személyek beszerzésére, egy szervezetszintű együttműködésre, illetve a bankjegyek szervezett keretek közötti értékesítésére a bizonyítékokból nem lehet következtetést vonni. Az irányadó tényállás semmilyen tényszerű adatot nem tartalmaz arra, hogy akár Terhelt1, akár más vádlottak egy hamis euró értékesítésére szervezett kapcsolati hálót hoztak létre, melyet az I. r. vádlott irányított és határozta meg annak működési kereteit. Lényegében Terhelt1 I. r. vádlott az általa beszerzett hamis eurót értékesítette bűntársainak, akik igény szerinti időben és mennyiségben vásároltak tőle.

[88] Az elsőfokú ítélet 61. oldal 5. bekezdésében szereplő, Terhelt1 I. r. vádlottnak a hamis bankjegyek értékesítésére irányuló szervező-irányító tevékenységére a tényállás semmilyen adatot nem tartalmaz azon oknál fogva, hogy arra bizonyíték nincs.

[89] A törvényszéki határozat 61. oldal 5. bekezdésében feltüntetett Terhelt1 által működtetett szervezeti keret egy konkrét munkamegosztást, hierarchikus felépítést feltételez, melyben további személyeknek, többek között a II-III. és VII. r. vádlottaknak kiosztott feladat az értékesítés a hierarchiában felettük álló és irányító szerepet betöltő Terhelt1 útmutatása szerint. Erre az alá-fölrendeltségi viszonyra, illetve arra, hogy Terhelt1 I. rendű terhelt szervezte meg és hierarchikusan irányította az értékesítést szervezett kereteken belül, az abban lévő személyekkel állandó kapcsolatot fenntartva, sem a személyi, sem a tárgyi bizonyítékok nem utalnak, a külföldi hívószámú telefonok rendelkezésre bocsátásából sem lehet kétséget kizáró következtetést levonni a hierarchikus kapcsolat biztosítására, az alá- és fölrendeltségben szükségszerűen meglévő utasítás továbbadására. Terhelt1 I. r. vádlott tényállásban helytállóan rögzített magatartása ezzel szemben az, hogy amennyiben a vevői megrendelést adtak le, ő beszerezte a hamis eurót, majd azt önállóan forgalomba hozta, értékesítette a nála jelentkező vevőinek, akik kifizették a meghatározott vételárat. Ezt támasztja alá az I/4/a. és II/1. tényállás tartalma is, melyben iratszerűen rögzítette a törvényszék, hogy Terhelt3 III. r. és Terhelt7 VII. r. vádlott megrendelte a hamis bankjegyet, azt kifizette az I. r. vádlottnak, aki a hamis euró további eladásába, annak folyamatába, a haszon realizálásába nem szolt bele, valójában az már az ő érdekkörén kívül esett. Azt, hogy nem alá-fölrendeltségi viszonyban működő szervezett keretek közötti értékesítés folyt, jól mutatja, hogy az I/4/a. pontban amikor a vevők elálltak az üzlettől, Terhelt3 III. r. vádlott a hamis pénzt visszaadta Terhelt1 I. vádlott részére, aki a vételárat visszafizette neki, mely egyértelműen egy mellérendelt viszonyt jelent a vádlottak között.

[90] A törvényszéki ítélet indokolásában a 61. oldal 5. bekezdésben iratellenes az a megállapítás is, miszerint Terhelt1 I. vádlott, mint szervező-irányító szervezte a hamis bankjegyek megszerzését külföldi forrásból, forgalombahozatal céljából, illetve a külföldi beszerzési forrás biztosította a tevékenység folyamatos, előre meg nem határozott ideig tartó működését és fenntartását. A hamis pénz külföldről történő beszerzésével kapcsolatban a megalapozott tényállási ugyanis azt rögzíti, hogy Terhelt1 I. r. vádlott saját maga, egyedül szerezte be a tényállásban megjelölt hamis bankjegyeket külföldről. Ahogy már fentebb is utalt rá az ítéltábla, a hamis eurókat mindig a megrendelések idejéhez és mennyiségéhez igazodva szerezte be, majd adta át a megrendelőknek.

[91] Mindezen indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzi a törvényszék ítéletének indokolásából az 55. oldal 6. bekezdésben és a 61. oldal 5. bekezdésében írt ténymegállapításokat, továbbá az ítélet indokolásában szereplő valamennyi, a bünszervezet fennállására történő utalást, mert azok ellentétesek a megalapozott és irányadó tényállással és

az elsőfokú bíróság által elfogadott, a tényállás megállapításakor figyelembe vett bizonyítékkal, illetve ezen megállapításokra a lefolytatott bizonyítási eljárás során szerzett valamennyi bizonyíték együttes értékeléséből sem lehet következtetést vonni.

[92] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak bűnösségére.

[93] Bár a bünszervezetben elkövetés nem a cselekmény jogi minősítését, hanem a büntetés kiszabását érintő kérdés (BH2009.96., BH2019.261., EBH2013.B.10.), a másodfokú bíróság az ennek megállapítását támadó fellebbezésekre tekintettel a bünszervezetben elkövetés megítélésére a határozat ezen részében tér ki.

[94] A bünszervezet a többes bűnelkövetési formák (csoportos elkövetés, bünszövetség, bünszervezet) közül a legsúlyosabb alakzat, melynek kiemelt, a többi társas bűnelkövetési formától minőségileg is jelentősen eltérő veszélyességét a jogalkotó külön is értékeli, amikor a Btk. Általános Részében a legsúlyosabb szankciókat rendeli hozzá. Ez megjelenik a bünszervezetnek az elkövetéskor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pont szerinti fogalmában is, miszerint a bünszervezet nem más, mint

- három vagy több személyből álló,
- hosszabb időre szervezett,
- összehangoltan működő csoport,
- amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[95] A bünszövetséghez - mely akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet - képest minőségi eltérés a résztvevők számán túl, hogy a hosszabb időre szervezettség és az összehangolt működés folytán magasabb fokú szervezettséget jelent. Illetve a célzott bűncselekményeket illetően is minőségi többletet hordoz, hiszen súlyos megítélésű bűncselekmények elkövetésére szerveződik (BH2016.5.).

[96] Az elkövetéskor hatályos törvényi definíció szerint a szervezet tagjai közti alá-fölérendeltségi viszony a bünszervezetben elkövetés megállapításának nem volt feltétele. A 4/2005. Büntető jogegységi határozat iránymutatása szerint a bünszervezet hierarchikus jellegének nincsen jelentősége, az összehangolt működés pedig csak a cselekvő személyek egymást erősítő hatásában nyilvánul meg.

[97] Azonban összehangoltságon – még ha a bünszervezetben elkövetés a tárgyi ismérvek fennállása esetén akár egyetlen bűncselekmény megvalósulása esetén is megállapítandó – a bünszervezet fogalmából adódóan nem adott bűncselekmény összehangolt elkövetése, hanem a súlyos bűncselekmények elkövetése céljából létrejött csoport konkrét bűncselekménytől független, annak elkövetésén túlmutató szervezett működése értendő. A jogalkotó a konkrét tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetését, mint szervezeti célt teszi a fogalom részévé, amit a bünszervezetben részvétel önálló bűncselekménnyé (Btk. 321. §) nyilvánításával törvényi szinten is egyértelművé tesz (BH2008.139.).

[98] A bünszervezetben elkövetésre a végrehajtás körülményeiből is lehet következtetni, így különösen akkor, ha a tényállásszerű elkövetési magatartás mások megelőző vagy további cselekményeihez kapcsolódik vagy a célzott bűncselekmény megvalósulásához további láncolatot tevékenységet feltételez (BH2019.261., BH2019.259., BH2019.67., BH2018.106., BH2018.37., BH2016.5., BH2014.131.).

[99] A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet a pénzhamisítás bünszervezetben történt elkövetésének megállapításával, mivel a bünszervezet e minőségi követelményeknek

megfelelő ismérvei a jelen ügyben teljes mértékben hiányoznak. Nincs ugyanis adat arra vonatkozóan, hogy a vádlottak jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények huzamos időn keresztül történő elkövetésére, mint közös célra irányuló szervezetet hoztak volna létre, illetve arra sem, hogy egy ilyen célra már létrejött, működő szervezethez csatlakoztak volna, vagy a már működő bűnszervezet tárgyi ismérveit felismerték, felismerhették volna. Az eljárás egyes adatai kétségtelenül utalnak bizonyos szervezettségre, azonban egy bűnszervezet létét feltárni nem lehetett.

[100] Jelen ügyben ugyanis a közös cél és a vádlottak e közös cél érdekében történő egymással összehangolt, egymást kiegészítő tevékenysége nem érhető tetten. Valójában nem egy bűnszervezetről, hanem több egymás mellett működő kisebb bűnözői csoportról, illetve személyről beszélhetünk, akik egymással üzleteltek, egymástól vásárolták a hamis pénzt, majd maguknak vevőt kerestek és a saját hasznukra értékesítettek. Nem voltak közös céljaik, egymás között felosztott stabil szerepek, melyek hosszabb távon állandósult, rögzült struktúrában öltöttek volna testet, hiszen egymás üzleteibe, a vevők felkutatásába, az eladási árba nem szóltak bele, nem is foglalkoztak vele. A magatartásuk csak annyiban kötődött egymáshoz, hogy adták-vették egymás között a hamis pénzt, azonban nem közös cél, hanem egyéni céljaik érdekében cselekedtek. Tehát nem szervezetként működtek, hanem több, egymással akár rendszeresen „üzletelő” csoportot alkottak, ami azonban a közös célok és az azok érdekében történő közös, összehangolt cselekvés hiányában, a bűnszervezet megállapítására nem alkalmas, az abban rejlő fokozott társadalomra veszélyességet nélkülözi.

[101] Az elkövetéskori jogszabályban megkövetelt szervezett és összehangolt működés, mint a bűnszervezet fogalmi eleme a másodfokú bíróság szerint nem megállapítható. Az irányadó tényállásból is hiányoznak azok a ténymegállapítások, melyek alapján erre következtetés lehetne vonni.

[102] Szükséges abban is állást foglalni, hogy a bűnszervezet fogalmának az elsőfokú bíróság határozatának kihirdetését követően, a 2019. évi LXVI. törvény 107. §-val bekövetkezett módosítása megalapozhatja-e a Btk. 2.§-a alapján az elbíráláskori büntető törvény alkalmazását.

[103] Az elbíráláskor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint bűnszervezet: legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A törvény indokolása szerint a módosítás célja, hogy élesebben határolja el a bűnszervezet fogalmát a bűnszövetség fogalmától, ezért a hatályos meghatározás kiegészült a hierarchia és a konspiráció fogalmi elemeivel.

- a hierarchikus szervezeti felépítés azt jelenti, hogy az elkövetők alá-fölérendeltségi viszonyban vannak, az egyes „döntési szintek” elkülöníthetők egymástól, tehát a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A hierarchiában lévő személyek együttműködése a feladatok megosztásán alapul. E két tartalmi feltétel együttes megvalósítása minőségi többletet jelent a bűnszövetség szervezettségi szintjéhez képest.

- a módosítás az összehangoltságot, mint fogalmi elemet felcseréli a konspiratív működési jelleggel, mely jelenti az elkövetők közötti koordinációt, a lebukás megelőzése érdekében tett - több esetben önálló bűncselekményként büntetett - lépéseket, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztását, a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűségét.

[104] A Kúria Bhar.III.571/2019/41. számú határozata kimondja

- a [155] bekezdésben, hogy a jogszabályi változás nem jelenti feltétlen a bűnszervezet fogalmának jogalkalmazói újragondolását. A hierarchikus szervezettség nem jelenti valamennyi bűnszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. A Kúria

egyértéktett a Legfőbb Ügyészség azon álláspontjával, miszerint ha olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bűnszervezet megállapítását az új fogalom szerint is.

- a [156] bekezdésben, hogy a csoport konspiratív működése lényegében a korábbi fogalom összehangolt működésének feleltethető meg, amennyiben az a külvilág elől rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi.

[105] A fentiekből látható, hogy az összehangolt működés ugyancsak mind az elkövetéskori, mind az elbíráláskori törvény szerint a bűnszervezet fogalmi eleme, azzal, hogy az elbíráláskor hatályos törvény az ezt szükségszerűen magában foglaló, ugyanakkor többletjelentést - a tevékenység külvilág előli rejtett végzését - is hordozó konspiratív működést követeli meg.

[106] A hierarchiára utalás pedig egyértelművé tette, hogy mellérendelt szereplők – „üzletfelek” – közötti kapcsolatban közös cél és annak érdekében végzett közös tevékenység hiányában – melyek a bűnszervezetnek az elkövetéskori törvény szerint is fogalmi elemei – a bűnszervezetben elkövetés megállapítására nem kerülhet sor.

[107] Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezések szerinti fogalomrendszer alapján sem találta megállapíthatónak a bűnszervezetben elkövetést, az elbíráláskori megváltozott szabályozás sem vezetne a magatartások enyhébb megítéléséhez, ezért a főszabálytól eltérve, az elbíráláskori jogszabály alkalmazása nem volt indokolt.

[108] Mivel a másodfokú bíróság álláspontja szerint Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak cselekménye a bűnszervezet fogalmi ismérveinek nem felelt meg, e vádlottak tekintetében a pénzhamisítás büntetében a bűnszervezetben elkövetés megállapítását mellőzte.

[109] Az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott magatartását a Btk. 389. § (1) bekezdés b) pont I. fordulataba ütköző, forgalomba hozatal céljából történő megszerzéseként értékelte. A jogi indokolás körében (66. oldal utolsó és 67. oldal első bekezdés) kifejtette, hogy megszerzés alatt az értendő, ha valakinek a hamis pénz a tartás szándékával a rendelkezése alá került. A vádlottak birtokába azért került a hamis euró, mert azt értékesíteni kívánták, haszonszerzés érdekében önállóan rendelkezni akartak azzal.

[110] A bírói gyakorlat valóban azt az elvet követi, hogy a pénzhamisítás esetében forgalomba hozatalnak akkor minősül egy elkövetési magatartás, ha a forgalomba hozatal céljából történő megszerzés nem állapítható meg. Ez esetben ugyanis a megszerzéssel a bűncselekmény megvalósult és befejezett, a forgalomba hozatal büntetlen utócselekmény, mely a büntetés kiszabásakor értékelhető. Ez tükröződik a BH1988.390., BH1989.346., BH1991.182., BH1997.7., BH2006.309. és BH2011.126. számú eseti döntésekben.

[111] A BH1982.232. és a BH2005.133. számú eseti döntések indokolásában is kifejtésre került az az általánosan elfogadott elv, hogy a jogszabály értelmezésénél alkalmazható az a módszer, hogy a Btk. rendszerében elhelyezett egyes bűncselekményeknél az azonos megnevezésű elkövetési magatartás azonos tartalommal értelmezhető, de az elemzést mindig az adott bűncselekmény sajátosságait figyelembe véve kell elvégezni. Ezen elv mentén eljárva a másodfokú bíróság a megszerzés, illetve a forgalomba hozatal, mint elkövetési magatartás tartalommal kitöltése tekintetében a közokirat-hamisítás, illetve a kábítószer-kereskedelem körében kialakult bírói gyakorlat elemzése útján határozta meg, hogy az a pénzhamisítás esetében milyen magatartásokat takarhat.

[112] Megszerzés alatt a nem egy pillanatnyi, hanem viszonylag hosszabb ideig tartó, a dolog feletti valóságos, tényleges uralmat és rendelkezés lehetőségét is magába foglaló birtokba vétel értendő (BH2015.4., BH2008.292., EBH1999.3., EBH2001.397., 1/1999. Büntető jogegységi határozat).

[113] A forgalomba hozatal akár ellenérték fejében, akár ingyenesen történhet, melynek megkezdéseként értékelendő a forgalmazással összefüggő – a tényállás szerkezetéből adódóan a forgalomba hozatali cél megszerzésen túli – résztvevőkenységek megvalósítása. Nem szűkíthető le a hamis pénz eladására, elajándékozására, átadására, azzal való fizetésre és olyan magatartásokra, amikor a hamis pénzhez más hozzáférhet, azt használhatja (BH1984.482., BH1994.173., BH1997.7.), hanem magában foglalja a vevők felkutatását, közvetítők igénybevételét, előzetes megbeszéléseket, a dolog vevőnek történő bemutatását, megállapodás kötését, a dolog tárolását, az átadás helyének felderítését, szállítóeszköz és kísérők biztosítását stb. is, tehát minden olyan mozzanatot, melynek eredményeképpen a dolog bekerülhet a forgalomba. A forgalomba hozatal megkezdésének minősül ezen részcsелеkmények megvalósítása, míg befejezetté akkor válik, ha a dolog bekerül a forgalomba, vagyis a továbbadás folytán ténylegesen megnyílik annak a lehetősége, hogy ahhoz más vagy mások is hozzájuthassanak.

[114] A másodfokú bíróság álláspontja szerint Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak esetében helytállóan vont következtetést az elsőfokú bíróság, hogy ők, tudatában a pénz hamis voltának, azt forgalomba hozatal céljából megszerezték, ezért magatartásuk a Btk. 389. § (1) bekezdés b) pont I. fordulatába ütközik. Ugyanis mindannyian megvásárolták a hamis eurót a beszerzési forrástól, Terhelt1 I. r. vádlott ismeretlen helyről, míg Terhelt3 és Terhelt7 az I. r. vádlottól, Terhelt5 pedig a VII. r. vádlottól. Kifizették annak vételárát, önállóan jogosultak voltak döntést hozni a pénz sorsa felett, ők határozták meg annak beszerzését, árfolyamát, ezáltal tényleges hatalommal bírtak a hamis pénz felett, nem pedig kizárólag más utasítása szerint hajtottak végre részcsелеkményeket.

[115] Természetesen esetükben megtalálhatók forgalmazói típusú magatartások is, különösen a körben, hogy vagy maguk, vagy megbízott embereik vevőket kerestek a hamis pénzre, de utóbbi esetben is ők határozták meg, hogy a hamis eurót milyen haszonnal adják el, azt hogyan osztják meg egymás között, kinek mikor kell fizetni, mikor lehet átadni a pénzt stb. Ezen magatartásuk azonban a megszerzés befejezetté válása mellett büntetlen utócsелеkmény.

[116] A másodfokú bíróság nem tartotta alaposnak az ügyészség fellebbezését a körben, hogy Terhelt5 V. r. vádlott csелеkménye a Btk. 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként elkövetettnek értékelendő.

[117] A társtettség egyik feltétele, hogy a szándékos bűncsелеkményt közös egytetéssel, teljes akarategységben valósítsák meg, tudatuk átfogja, hogy milyen bűncsелеkményt követnek el. Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlott esetében az alanyi oldal megállapítható, hiszen e két vádlott, amikor a hamis 500 eurós bankjegyeket tanú12 részére a második alkalommal értékesítette, tisztában volt azzal, hogy a Terhelt5-től származó pénz hamis, melyet el akarnak adni tanú12 részére. A IV. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy mivel ő nem akart az átadásban részt venni, helyette a VI. r. vádlott megy a helyszínre és adja át a pénzt, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy megadta Terhelt6-nak tanú12 telefonszámát azért, hogy fel tudja vele venni a kapcsolatot. Terhelt6 VI. r. vádlott is tudott arról, hogy Terhelt4 IV. r. vádlottnak szerepe volt az adásvétel létrejöttében, hiszen saját vallomása szerint is IV. r. vádlottól tudta meg, hogy tanú12 vásárolni szeretne az euróból.

[118] A társtettség másik feltétele a törvényi tényállásba illő magatartás közös elkövetése (tárgyi oldal). Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlott magatartása együttesen volt alkalmas a kívánt joghatás elérésére, nevezetesen mindketten közreműködtek tevékenyen

abban, hogy a hamis pénz a forgalomba bekerüljön, azaz a hamis pénz eljusson a vevőhöz, aki azt megvásárolja. Itt szükséges visszautalni arra, hogy a forgalomba hozatal nem szűkíthető le a pusztá átadásra, hanem magában foglalja a vevők felkutatását, közvetítők igénybevételét, előzetes megbeszéléseket, a dolog vevőnek történő bemutatását, megállapodás kötését, a dolog tárolását, az átadás helyének felderítését, szállítóeszköz és kísérők biztosítását stb. is, tehát minden olyan mozzanatot, melynek eredményeképpen a dolog bekerülhet a forgalomba. E magatartások bármelyikének megvalósítása tényállásszerű elkövetési magatartás, ezért Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlott cselekvőségét a másodfokú bíróság a Btk. 389. § (1) bekezdés c) pontja ütköző és aszerint minősülő társtettesként elkövetett pénzhamisítás büntettének minősítette.

[119] A társtettség megállapításához szükséges alanyi és tárgyi oldal azonban Terhelt5 V. r. vádlott magatartásának nem jellemzője, ő forgalomba hozatali célú megszerzésnek minősülő magatartást tanúsított, melyet Terhelt4 IV. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottaktól függetlenül, önállóan valósított meg és fejezett be. Így esetében az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a magatartást tettesi elkövetői alakzatúként.

[120] Terhelt5 V. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte, mert az irányadó tényállás alapján nem állapítható meg, hogy a hamis pénz megszerzésére több alkalommal került volna sor, ezért az ugyanolyan bűncselekmények többszöri elkövetése, mint fogalmi elem hiányzik.

[121] A törvényszék Terhelt3 III. r. vádlott egészséget veszélyeztető, a tényállás I/4. pontban foglalt bűncselekményét az anyagi jogi szabályoknak, az 1/2007. számú Büntető jogegységi határozatban, valamint a Bkv. 57. számú kollégiumi véleményben foglaltaknak megfelelően minősítette a Btk. 178. § (1) bekezdés II. fordulat és az (5) bekezdés a) pont szerint, mivel az irányadó tényállás alapján a birtoklási típusú magatartáson túlmutató, kereskedési típusú cselekményt nem valósított meg.

[122] A Kúria Bfv.I.1004/2020/13. számú végzésének [72]-[73]-[74] bekezdésében foglaltakra figyelemmel Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottat érintően szükséges volt vizsgálni a bűnszövetség fennállásának lehetőségét.

[123] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerint bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet.

[124] A fogalom értelmezésére iránymutatást adó IV. számú Büntető Elvi Döntés ma is kötelező érvényű, mert a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 195. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók (BH2018.69.).

[125] A IV. számú Büntető Elvi Döntés lényege szerint a bűnszövetség megállapíthatóságának feltétele, hogy

- a közreműködőknek, tehát a bűnszövetség tagjainak a megállapodása több bűncselekmény megvalósítását célozza, anélkül azonban, hogy minden egyes bűncselekmény végrehajtásának a részleteit is megszerveznék (BH2017.178.), kiemelve, hogy a közreműködők magát a bűnözést szervezik meg,
- a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több szándékos bűncselekmény elkövetésére irányuljon, mely nem kizárt, ha a cselekmények törvényi egységet alkotnak (BH2015.215.), illetve akkor sem, ha a megállapodás alapján elkövetett cselekmények közül csupán egy olyan van, melynél a bűnszövetség minősítő körülmény,

- a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze, az eleve a bűnözésre, vagyis több bűncselekmény elkövetésére irányuljon. A megállapodás formáját illetően a leggyakoribb a szóbeli (vagyis a kifejezett) megállapodás, de megállapodás a hallgatólagos, félreérthetetlenül a bűnözésre irányuló akarategység is. Ilyen megállapodásra utal, ha az elkövetők ismétlődően, az azonos vagy a hasonló alkalmat keresték, vagy használták fel a bűncselekmények megvalósításához, amikor ráutaló magatartásukból egyértelműen ismerhető fel a bűnözésre irányuló következetesség, tervszerűség és akarategyezőség (BH2018.244., BH2017.253.),

- az elkövető tudata mindig átfogja, hogy magatartása szervezett bűnözésben való részvétel.

[126] Az irányadó tényállásban rögzítésre került körülmények alapján Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakat érintően nem vonható megalapozott következtetés a bűnszövetség valamennyi ismérére.

[127] Terhelt3 esetében rögzített I/4. és I/4/a. tényállás szerint ő kizárólag terhelt11-val állt kapcsolatban, az irányadó tényállásban rögzített tények alapján

- a kábítószer esetében meg nem határozható rendszerességgel, lényegében kiszámíthatatlan gyakorisággal és időpontokban, előre nem betervezhető, a csekély mennyiséget összességében sem meghaladó mennyiségű és fajtájú kábítószer vásárolt az I. r. vádlottól,

- a hamis pénz vonatkozásában pedig egy egyszeri alkalommal történő értékesítés került megállapításra, amikor egy vevőt talált, aki hamis eurót vásárolna, mely cselekménynek nem volt előzménye, illetve folytatása sem.

[128] Terhelt5 a II/1. tényállás szerint a hamis pénz beszerzése kapcsán Terhelt7-ral, annak értékesítése kapcsán pedig Terhelt4 és Terhelt6-nal állt kapcsolatban. Az irányadó tényállás szerint Terhelt7 VII. r. vádlott az I. r. vádlottól beszerzett hamis euróból 48.500 eurót adott át Terhelt5-nak forgalomba hozatal céljából. Figyelemmel arra, hogy az V. r. és VII. r. vádlottak is tagadták a bűncselekmény elkövetését, közöttük történő, akár magyar, akár külföldi hívószámú telefon folytatott beszélgetés rögzítésére és elemzésére nem került sor, kizárólag a híváslisták állnak rendelkezésre, a közöttük lévő konkrét megbeszélések tartalmára nincs bizonyíték. Terhelt4 IV. r. vádlott és az tanú14 már ismertetett és értékelt vallomásai alapján a hamis pénz beszerzésének útját kétséget kizáróan lehetett bizonyítani, de e két személy vallomása sem szolgáltatott információt az V. r. és VII. r. vádlottak közötti kapcsolat jellegére, mibenlétére és e tekintetben más bizonyíték sem állt rendelkezésre. A hamis euró értékesítése kapcsán Terhelt4 és Terhelt6 került kapcsolatba Terhelt5-nal, ám még a rá terhelő vallomást tett IV. r. vádlott nyilatkozata alapján is csupán arra vonható megalapozottan következtetés, hogy a beszerzett hamis euró értékesítésében és a haszon elosztásában megállapodtak, de konkrét egyeztetés közöttük nem volt, mely hosszabb időre történő tervezettségre és jövőben megvalósítandó bűncselekmények sorára, egy stabil értékesítési lehetőség kialakítására utalna, ezáltal a bűnözésre utaló magatartásként lenne értékelendő. Ugyanis az irányadó tényállás szerint hamis pénz beszerzésére egy alkalommal került sor és amennyiben Terhelt4 egy értékesítés során eladta volna az összes eurót, a cselekmények ismétlődése sem vált volna szükségessé, de olyan egyéb adat sem merült fel, mely tervszerűen megbeszélte hasonló cselekmények további elkövetésének szándékára utalt volna. Ellentmond ennek az is, hogy a IV. r. vádlott már a harmadik alkalom után nem akart részt venni az eseménysorban, ekkor helyettesítette őt Terhelt6 VI. r. vádlott, akinek szerepe ad hoc jellegű volt és a tényállás szerint is csak egy alkalomra szólt.

[129] Sem Terhelt3 III. r., sem Terhelt5 V. r. vádlott esetében nem mutatható ki, hogy vádlott társaikkal munkamegosztásban, szervezett, tartós, folyamatos együttműködésben dolgoztak, mely kapcsolat mindenképp egy közös cél elérését, az abban megnyilvánuló egyező akaratot mutatta volna. Cselekményükben nem ismerhető fel a bűnszövetségre

jellemző kapcsolatrendszer, a rendszeresen ismétlődő, hosszabb időre tervezett és fennálló üzleti vagy bűnözői kapcsolat. Sokkal inkább az volt a jellemző, hogy esetenként, alkalmilag, egyszeri megoldásként követtek el egymástól független cselekvőségeket, nem pedig szoros, rutinos együttműködésben. Lényegében többször, de alkalmilag valószínűsíthető meg különböző bűncselekményeket. E két vádlott külvilágban megnyilvánuló magatartásából sem ismerhető fel a bűnözésre való berendezkedés, a szervezettség, összehangoltság.

[130] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak esetében a bünszövetségben történt elkövetés nem állapítható meg.

[131] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést, céljának szem előtt tartásával, a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez. A bíróság feladata az ítélezés során olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és alanyi társadalomra veszélyességére is.

[132] A másodfokú bíróság a büntetés kiszabása körében értékelendő körülményeket annyiban helyesbíti, hogy

- Terhelt3 III. r. vádlott esetében enyhítő körülmény, hogy szülei mellett testvérét és unokáját támogatja anyagilag, illetve egy kiskorú gyermeke eltartásáról gondoskodik (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény II/4. pont), a köz javára ellenszolgáltatás nélkül végez tevékenységet (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény II/5. pont), valamint a pénzhamisítás tekintetében beismerő vallomása (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény II/11. pont),

- Terhelt5 V. r. vádlottnál a folytatólagos elkövetést mellőzi a súlyosító körülmények köréből.

[133] A bünszervezetben elkövetés megállapításának mellőzése az érintett Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak tekintetében jelentős kihatással volt a büntetés kiszabására is, különös figyelemmel arra, hogy a Btk. 37. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontban, Btk. 38. § (4) bekezdés c) pontban, Btk. 86. § (1) bekezdés b) és Btk. 91. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezések kötelező érvényű alkalmazásának elmaradása kihatással volt a büntetés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás és a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének lehetőségére, valamint a büntetési tételkeretre is. Ezen túlmenően a szabadlábon lévő vádlottakkal szemben a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 37. § (1) bekezdés b) pont alapján a jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali foganatba vételének kötelező elrendelése sem vált indokolttá.

[134] Az ítéltábla a büntetések felülbírálata során rendező elvként figyelembe vette, hogy

- a Be. 605. § (2) bekezdés értelmében, ha a másodfokú bíróság a tényállást nem egészítette ki, illetve nem helyesbítette, az elsőfokú bíróság ítéletében a törvényi büntetési tételkeretek között kiszabott büntetés kisebb megváltoztatásának nincs helye [Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény], illetve azt, hogy

- az egyes vádlottakkal szemben kiszabott büntetéseknek az ítélet belső arányosságát is úgy kell kifejeznie, hogy a hasonló tárgyi súlyú bűncselekményeket elkövető vádlottak esetében a velük szembeni büntetés megfelelő módon igazodjon a cselekményekhez és a bűnösség fokához, de az elkövető társadalomra veszélyességéhez és a büntetékiszabási körülményekhez is.

[135] Terhelt3 III. r. vádlott esetében a bünszervezetben elkövetés mellőzésére tekintettel indokolt volt a szabadságvesztés büntetés tartamának felülvizsgálata. A másodfokú

bíróság a belső arányosságot is figyelembe véve a büntetés tartamának meghatározásakor elsődlegesen abból indult ki, hogy Terhelt3 III. r. esetében a halmazatban lévő bűncselekmények közül a pénzhamisítás büntette a meghatározóbb mind a büntetési tételkeret, mind a cselekmény konkrét tárgyi súlya szempontjából. A büntetés kiszabásakor nem csak a cselekmény büntetési tételkeretben is megnyilvánuló tárgyi súlyát - mely jelen esetben kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés - kell irányadónak tekinteni, hanem a konkrét magatartásban rejlő társadalomra veszélyességet is.

[136] Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak terhén megállapított pénzhamisítás büntette hasonló elkövetési értékre elkövetett, a III. r. vádlott esetében 50.000, az V. r. vádlott esetében 46.500 euró a cselekménnyel érintett pénzösszeg.

[137] E két vádlott által megvalósított magatartás között a jelentős különbség - mely a büntetés kiszabására is kihatással bír -, hogy Terhelt3 III. r. vádlott esetében a pénzt nem sikerült eladni, míg Terhelt5 V. r. vádlott esetében a pénz a vevőkhöz került, akik fizettek érte, mely utóbbi elkövetés jóval nagyobb veszélyt rejt magában és ezt a büntetés tartamának meghatározásakor is mérlegelni kell.

[138] A Terhelt3 III. r. vádlott terhén megállapított másik bűncselekmény nem kimagasló tárgyi súlyú, sem a büntetési tételkeret (két évig terjedő szabadságvesztés), sem a konkrét elkövetési magatartás (kábitószerszám birtoklása) szempontjából.

[139] El nem mellőzhető jelentőségű a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyesség értékelése sem, mely pont ellentétes hatású, hiszen Terhelt3 III. r. vádlott büntetett előéletű, míg Terhelt5 V. r. vádlott a törvénnyel összeütközésbe nem került. Ellenben Terhelt3 III. r. vádlott esetében az enyhítő körülmények nagyszámúak és különösen az orvosi iratokkal is igazolt, megromlott egészségi állapotának, valamint a nagyobb tárgyi súlyú magatartást érintő beismerő vallomásának a nyomatéka jelentős.

[140] Mindezen körülményeket együttesen értékelve a másodfokú bíróság Terhelt3 III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést eltúlzottnak ítélte, az nem tükrözi kellőképpen a büntetés kiszabásakor értékelendő körülményeket. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Btk. 79. §-ban foglalt büntetési célok – a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el – lényegesen enyhébb tartamú büntetéssel is elérhetőek, ezért a III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 évre enyhítette.

[141] Ellenben nem találta alaposnak Terhelt5 V. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés mértékének enyhítésre irányuló védelmi fellebbezést. Bár a személyében rejlő társadalomra veszélyesség – figyelemmel büntetlen előéletére is – nem kimagasló, de a megvalósított cselekmény konkrét tárgyi súlya - ahogy az fentebb kifejtésre került - nem elhanyagolható. Ezen túl a vádlott másokat bűnelkövetésbe sodró cselekvősege, az eseményekben betöltött szerepét jól mutatja. A másodfokú bíróság kiemelt figyelemmel volt arra is, hogy a bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia. Ezek együttes értékelésének eredményeképpen a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hatékonyabb társadalmi védekezés szempontjait előtérbe helyezve, megfelelő szigorral történő fellépés szükséges, ezért az V. r. vádlottal szemben kiszabott, 2 évi szabadságvesztés büntetés szükséges a büntetési célok eléréséhez, a Btk. 82. § alkalmazásával a büntetési tételnél enyhébb tartamú szabadságvesztés a büntetéskiszabási elveket nem juttatná érvényre.

[142] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r., vádlottakkal szemben a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont alapján börtönben határozta meg.

[143] A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészég indítványát, hogy a kiszabott közügyektől eltiltást a Btk. 33. § (2) bekezdés alapján mellékbüntetésként nevesítse. A Btk. rendszerében a közügyektől eltiltás az egyetlen mellékbüntetés, ezért szükségtelen annak kiemelése az ítélet rendelkező részében, hogy a bíróság közügyektől eltiltásra mint mellékbüntetésre is ítéli a vádlottat.

[144] A másodfokú bíróság megítélése szerint alaposan feltehető, hogy Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak esetében a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

[145] A 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozat [51] és [52] bekezdésében az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „a büntetés végrehajtásának felfüggesztése a büntetéskiszabás keretei között a jogalkotó által biztosított kedvezmény. Alkalmazásával a jogalkotó alkalmat kíván adni a bűnelkövető számára a bűncselekmények elkövetésétől tartózkodó életvezetésre és a büntetés végrehajtásának elkerülésére. A kedvezmény – a Btk. 85. §-ához fűzött indokolás értelmében – abban áll, hogy a végrehajtásában felfüggesztett büntetés nem szakítja ki az elítéltet a megszokott közösségéből, és ezzel elkerüli a rövid tartamú szabadságvesztés végrehajtásával járó hátrányokat. Alkalmazására a rövid tartamú, két évet meg nem haladó szabadságvesztés esetén van lehetőség akkor, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhető. A felfüggesztés idejére a bíróság próbaidőt állapít meg. Az elítélt a próbaidő tartama alatt a büntetés hatálya alatt áll. A törvény értelmében a próbaidő egy évtől öt évig terjedhet, de nem lehet rövidebb a kiszabott szabadságvesztésnél. Az elítélt mentesítése a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól a törvény erejénél fogva a próbaidő leteltének napján áll be. A kedvezmény odaítélésekor a bíróság elsősorban az elkövető személyi körülményeire kell, hogy figyelemmel legyen.

[146] A fentiek alapján a végrehajtandó szabadságvesztés az elkövetőre nézve nyilvánvalóan súlyosabb büntetés, mint végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés. A büntetés végrehajtásának a felfüggesztésével ugyanis a bíróság az elítéltet kedvezményben részesíti. Ezen kedvezmény alapján az elkövetőnek nem kell büntetését büntetés-végrehajtási intézetben letöltenie, életét szabad körülmények között élheti. Ennek ellentételezéseként a bíróság legalább a kiszabott szankció tartamát elérő, de azt akár jóval meghaladó tartamban próbaidőt állapít meg. A próbaidő alatt a bíróság – törvényben meghatározott esetekben – elrendelheti a szabadságvesztés végrehajtását.

[147] A Btk. 85. § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtásnak felfüggesztése nem kerül ellentétbe az általános megelőzés követelményével, de fokozottan érvényesül a speciális prevenció.

[148] Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak a jelen eljárás tárgyát képező esemény utáni életvitele, rendezett családi körülményeik és az a tény, hogy az erkölcsi bizonyítvány adatai szerint, azóta elkövetett újabb bűncselekményben jogerős bírósági ítélet büntetőjogi felelősségüket nem állapította meg, arra engednek következtetni, hogy a jövőben törvénytisztelő életmódot kívánnak folytatni. A másodfokú bíróság megítélése szerint önmagában azon tényből adódóan, hogy több éve állnak büntető eljárás hatálya alatt, szembesültek magatartásuk helytelenségével és következményeivel.

[149] A Bkv. 55. számú kollégiumi vélemény szerint a próbaidő tartamának meghatározásánál, ha az elkövető személyi körülményei kedvezőek, előtérbe kerülnek a bűncselekmény elkövetésének körülményei: a bűncselekmény jellege, a bűnösség foka, a bűncselekmény indítéka, az elkövetőnek a bűncselekmény elkövetése után tanúsított magatartása. Mindezeket a körülményeket elsősorban az egyéni megelőzés szempontjából kell értékelni, és ennek megfelelően lehet a próbaidő tartamát egyéniesítve megállapítani. Mindezek alapján az egyéni megelőzés céljának eléréséhez a másodfokú bíróság a próbaidő tartamát Terhelt3 III. r. vádlott esetében – figyelemmel büntetett előéletére – a törvényi maximumban, 5 évben határozta meg. Terhelt5 IV. r. vádlott esetében a felfüggesztés

időtartamának megállapításakor figyelemmel volt a pénzhamisítással érintett elkövetési értékre és a bűncselekményben betöltött kezdeményező és meghatározó szerepére, ezért esetében a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidejét 4 évben mondta ki.

[150] Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak esetében - figyelemmel arra, hogy a Btk. 61. § (1) bekezdés szerint a közügyek gyakorlásától eltiltás csak azzal szemben alkalmazható, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, és méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen - a mellékbüntetés kiszabását mellőzte.

[151] E két vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést akként változtatta meg, hogy – a szabadságvesztés büntetés végrehajtása esetén – a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont alapján legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

[152] A másodfokú bíróság felhívja Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak figyelmét, hogy a Btk. 87. § b) pont értelmében a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

[153] A 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Btk. 102. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét és arról az ítéletben rendelkezzen.

[154] A határozat kifejti, hogy „A mentesítés alapjogi forrása az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az emberi méltósághoz való jog. Az Alkotmánybíróság szerint az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is, minthogy a büntetőjogon kívüli megszorítások megszűnésével, a büntetlen előéletűeket megillető tisztségek ellátására, állások betöltésére való új lehetőségek megnyílása növeli elhelyezkedési esélyeiket, ami pedig csökkenti a társadalmi gondoskodás költségeit, lehetővé teszi az elítélt számára a bűnismétlés elkerülését.”

[155] A Btk. 102. § (1) bekezdés értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

[156] A büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli előzetes mentesítés alkalmazásának objektív feltétele az, hogy a vádlottat a bíróság olyan szabadságvesztéssel sújtsa, amelynek a végrehajtását felfüggesztette, szubjektív feltétele pedig a terhelt érdemessége. Kivételes, mérlegelésen alapuló, rendkívüli jellegű intézkedés. A felfüggesztés feltételeinek fennállása nem jelenti automatikusan az érdemesség meglétét. Az ítélezési gyakorlat szerint az érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni [BJD 9986.], de jelentősége van a terhelt által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyának és a cselekmény jellegének is [BH1983.221.]. A bíróság által a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését alátámasztó körülmények az érdemességet megalapozhatják [BJD 8779.], de egyben ki is zárhatják. A már értékelt körülményeknek az érdemesség vizsgálata során történő ismételt figyelembe vétele tehát a kétszeres értékelés tilalmát nem sérti.

[157] Az eljárás adatai, különösen a bűncselekmények jellege, a pénzhamisítással érintett elkövetési érték összege, az elkövetés körülményeiben megmutatkozó kitartó szándékú elkövetés, valamint az összehangoltan történő elkövetés alapján, ezen túl Terhelt3 III. r. vádlott esetében arra figyelemmel, hogy a törvénnyel korábban már összeütközésbe került, az ítéletábra álláspontja az, hogy a vádlottak előzetes mentesítésre való érdemessége nem állapítható meg.

[158] Az irányadó tényállás szerint Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak a hamis pénz forgalomba hozatalának eredményeképpen bevételre tettek szert, mely a bűncselekmény elkövetéséből származó vagyon. A Bkv. 69. számú kollégiumi vélemény és a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja értelmében vagyonekobjást kell elrendelni a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. Az 1/2008. számú Büntető jogegységi határozatban lefoglalt elvekre tekintettel a vagyonekobjás nem korlátozható az értékesítéssel elért nyereségre, azt a bűncselekménnyel összefüggő teljes vagyonra el kell rendelni, a vagyonekobjás mértéke nem csökkenthető a megszerzéssel összefüggő kiadásokkal. A jogegységi határozat ismertetett rendelkezéseit alkalmazva tehát Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben a hamis pénz értékesítéséből származó teljes bevétel a vagyonekobjás alapja, mely nem csökkenthető az eurónként kifizetett 150.- forint, összesen 4.200.000.- forint beszerzési költséggel. Az értékesítésből származó jövedelem összegét a két vádlott között egyenlő mértékben elosztva, fejenként 4.384.765.- forint, mely összegre a másodfokú bíróság vagyonekobjást rendelt el.

[159] Az elsőfokú bíróság kötelezte Terhelt1 I. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg id. tanú8 magánfélnek 6.064.500.- forint, tanú12 magánfélnek 2.592.500.- forint kártérítést, illetve ezzel összefüggésben rendelkezett az illeték állam javára történő megfizetéséről is.

[160] A Be. 50. § kimondja, hogy sértett az a természetes vagy nem természetes személy, akinek vagy amelynek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette. A büntető eljárási törvény egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy a sértetti jogállást csak a bűncselekményből közvetlenül származó sérelem vagy veszélyeztetés alapozza meg. A bűncselekményből fakadó áttételes sérelem elszenvédője - eljárásjogi értelemben - nem sértett, így nem illetik meg őt a sértettnek biztosított eljárásjogi jogosultságok sem.

[161] A Be. 51. § (1) bekezdés h) pont értelmében a sértett - a Be. 55. § (1) bekezdés értelmében magánfélként - jogosult arra, hogy a bírósági eljárásban polgári jogi igényt érvényesítsen, a nyomozás során erre vonatkozó szándékát bejelentsen.

[162] Tehát csak a bűncselekmény sértettjénél és a bűncselekmény közvetlen következtében keletkezett polgári jogi igény érvényesíthető büntetőeljárásban. Mindig a konkrét törvényi és a vádban/ítéletben szereplő történeti tényállás mentén vizsgálendő a közvetlen jogsértés és veszélyeztetés, ennek fennállását értékelve lehet eldönteni, hogy a sértett által polgári jogi igény érvényesítésének helye van-e.

[163] Körültekintően kell tehát vizsgálni, hogy a sértetti igény alapja személyes érintettség nélkül csupán károsulti, vagyoni jogi érdek, avagy a bűncselekménnyé nyilvánításban megtestesülő, büntetőjogi érdekhez szorosan kötődő, abban gyökerező olyan jog- vagy jogos érdekbeli sértettség, illetve veszélyeztetettség, amely adott (természetes vagy jogi személy) sértettre konkretizált és közvetlen (BH2013.180.).

[164] A Bkv. 90. számú kollégiumi vélemény alapvetése, hogy ha a törvényi tényállás sem passzív alanyt, sem eredményt nem tartalmaz, akkor az adott bűncselekmény az állami,

társadalmi, vagy gazdasági rendet sérti vagy veszélyeztet, s esetleges következménye konkrét természetes, vagy jogi személyre nézve csupán áttételes. Hasonló álláspontot képviselnek például a BH2013.180., EBH2010.235., EBH2009.1942. számú eseti döntések is. Ezt elfogadva, olyan bűncselekmények esetében lehet helye közvetlen jogsértésnek, veszélyeztetésnek, amelynél a tényállás passzív alanyt tartalmaz, vagy a törvényi tényállás a sértettnél kimutatható és jelentkező eredményt fogalmaz meg.

[165] A Btk. 389. § szerinti pénzhamisítás jogi tárgya a pénz- és értékforgalom rendje, másrészt az egyes államok által kibocsátott pénz valódiságába és értékébe vetett bizalom, illetve az állam pénzkibocsátási monopóliuma is. A pénzhamisítás bűncselekmény esetében sem passzív alany, sem eredmény nem tényállási elem. A pénzhamisítás esetében tehát nem áll fenn valamely konkrét személy tényleges és közvetlen jog- vagy jogos érdekbeli sérelme, illetve annak veszélye. A bűncselekmény következménye - nevezetesen az, hogy a hamis pénzért való fizetés következtében őket anyagi sérelem érte - csupán áttételes.

[166] Ezért az ítéltábla a polgári jogi igény tekintetében az ítéletet akként változtatta meg, hogy id. tanú8 és tanú12 magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését a Be. 560. § (1) bekezdés c) pont alapján egyéb törvényes útra utasította, az ehhez kapcsolódó illeték fizetésére kötelezést pedig mellőzte.

[167] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontban meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés szerinti személyes adatok közül Terhelt3 III. r. vádlott személyazonosító igazolvány számát pontosította, illetve tartózkodási helyének feltüntetésének mellőzte, valamint Terhelt5 V. r. vádlott lakcímét, tényleges tartózkodási helyét és személyazonosító okmányának számát helyesbítette a vádlottak másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozatai alapján.

[168] Tekintettel arra, hogy a törvényszék tanácsváltás folytán az eljárást 2018. május 29. napján előről kezdte, az ítéltábla az ügydöntő határozat bevezető részéből mellőzte az azt megelőző tárgyalási napok feltüntetését, illetve a 8.B.70/2017/166. számú jegyzőkönyv alapján 2018. október 28. napját 2018. október 24. napjára pontosította.

[169] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[170] Tekintettel arra, hogy az V. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések enyhítésre irányulóan eredményre vezettek, illetve a vádlottat nem lehet kötelezni a megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére, kivéve, ha az az ő mulasztása folytán merült fel, a másodfokú bíróság a Be. 613. § (2) bekezdés a) pont és a Be. 632. § (4) bekezdés alapján mentesítette Terhelt5 V. r. vádlottat a kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költség megfizetése alól.

[171] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest 2021. november 18.

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
előadó bíró

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.
bíró

A Törvényszék 2019. június 18. napján kelt 8.B.70/2017/311. számú ítélete Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.147/2021/11. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2021. november 18. napján jogerőre emelkedett.

Budapest 2021. november 18.

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: